

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din
Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENECE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Čekovni račun:
Ljubljana številka
10,650 in 10,349 za
instate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

K dolenjskemu mladinskemu dnevu

V Novo mesto, dolenjsko metropolo, se danes zgrinjajo množice slovenskih fantov in deklet, mož in žena, da poudarijo vsakemu, ki morda še dvo- mi, da je tudi Dolenjska vsa v taboru sloven- stva in kato liststva kakor ostala Slovenija. Zbirajo se okoli svojih voditeljev in svojih pro- svetnih vodij v samem srcu prelepe Dolenjske, in s himno slovenskih fantov, ki pravi, da »k soncu, k svetlobi hite, ter s pesmijo katoliškega obče- stva, ki poje »povsod Bog«, hočejo izraziti svojo težnjo po prosveti, ki bi rasla iz božjega razo- dečja. In zato je današnji praznik dan praznik katoliškega prosvetnega dela na Dolenjskem.

In njemu velja naš pozdrav!

Pozdrav tudi vsem tistim skromnim delav- com, za katerih imena ne ve široka javnost, toda delajo od zore do mraka ne samo za ono, za kar so plačani in kar terja od njih njihov poklic, tem- več poleg tega tudi še za nekaj več: iz lastne vo- lje in žrtvovanja spoznavajo pomen besede »rasti z narodom in iz njega« ter ves prosti čas posve- čajo prav tej prebudi naroda v najširših plasteh in oblikovanju njega v množice, ki naj vedo, kaj hočejo kot božji otroci in kot sinovi naroda. Ti ljudje žrtvujejo svojo udobnost, svoj prosti čas, ki ga drugi porabljajo za potrat in oddih, in gredo med mladino in med narod, se strnejo z njim in ga bude v enoten ritem, v val, v vihar, v pesem, in ga urejajo v enotno misel in v vzpon navzgor. In tako se bo mogel danes razliti ta val na telo- vadišča in zaoriti v pesmi, v kateri se bo tresel zrak in drhtela zemlja: »Mi smo, mlada četa! Pre- bujena in urejena, trdno postavljena na zemljo, kot naš korak, na slovensko zemljo, ki jo obdelu- jemo in ljubimo in smo jo braniti pripravljeni, ki pa jo hočemo oblikovati po želji našega srca in po dobi naše misli, ki k soncu, k Bogu hiti!« Da je tako razgibana v tečajih in napolnjena z voljo in strnjena v težnji po lepem in dobrem in dojamim tradicijam zvestem življenju, je uspeh prav tega požrtvovalnega dela tistih neznanih a kot mravlja delavnih ljudskih prosvetnih delavcev, ki so lahko profesorji ali kaplani, pa tudi obrtniki in kmečki fantje, ki pa jih družijo kri in misel, rod in volja! Toda tako malokdaj imajo priliko žeti vsaj kosček skromne zahvale. Danes daje Dolenjska zahvalo njihovu delu, danes je praznik tega prosvet- nega truda po mestih in vaseh naše hrbitovne in vinorodne in sončne Dolenjske, ki prebujena ma- nifestira, da živi svoje kulturno življenje prav v taki meri, kot katerikoli drugi kraj Slovenije!

Dolenjska nikakor ni vredna manjše ljubezni kot katerikoli drugi kraj naše domovine in nika- kor ni tudi po narodnem in prosvetnem prebue- nju manj pomembna! Novo mesto priča danes zgovorno in jasno, da je tudi dolenjska vsa, ki je bila včasih tako zapostavljena in izpostavljena pozabi, prav po zaslugi slovenskih prosvetnih do- mov na poti k razvitu ter notranjemu preroje- nju. In vsak dvig se začne v duši: bo ta zdrava, se bo tudi vse drugo okrepilo in zahotelo po pol- nejši rasti. In Dolenjska je v srcu živa, ima v sebi neizrabljenih moči, je bliže slovenski prvot- nosti in dalje od gorenjske civilizacije — zato je bodočnost njena! In ta mladina, ki se danes zbira v svoji metropoli, je jamstvo lepše prihodnosti, trdne zasidranosti v duhu in veri in pravnem živ- ljenju, pa tudi poroštvo boljšega gmojnega blago- stanja, kajti ta moč, te roke fantov, ki bodo kovalе usodo toliko in toliko družin, in te valovite in ljubke roke deklet, ki bodo toliko in toliko slo- venskih družin napolnjevale z ljubeznijo, z ljubez- nijo, ki bo vzpodbujala k delu: te roke bodo zgra- dile iz Dolenjske vrt, resnični rožni vrt, ki bo tolažil njihovi lastni ljubezni do te zemlje, pa tudi ponos Slovenije.

Zato danes ta mladina postavlja v Novem me- stu najprej temelj iz duha, na katerem bo zi- dala svoj dom. Dolenjski slovenski dom, v katerem bo vladal kot doslej Bog naših očetov in ljubezen naših mater! Današnji čas, ko so se vse vrednote zamajale v temeljih in ni več urejenega odnosa ne med ljudmi ne med stvarmi, je ostala samo še ena trdna točka, ki je — Bog! In na tem zida svojo življenjsko stavbo vsak, ki noče stati na pesku. In če bo podlaga nepremakljiva, bo živ- ljenje rastle v cvet in bo dalo dober sad. In ves mladinski tabor v Novem mestu je posvečen temu, da za današnji čas izpriča in potrdi to osnovno resnico, v katero veruje že tisočletja naš narod: da je vsa ta rast in vsa zrelost samo iz Boga in za Boga! Na tej osnovi dobiva tudi vsa kultura drugačno podobo, tako podobo, kakor jo daje na- šemu javnemu življenju delo iz vere. Graditi vso duhovno izobrazbo iz tega temelja, postaviti nanj vso telesno kulturo, poiskati v njegovem vidu trdne oblike vsega javnega življenja, urediti v njegovem stju vse odnose med ljudmi in stanovi in poiskati v njem arečo poedince in arečo naroda v državi in svetu: to je v bistvu vsebina tudi novomeškega mladinskega tabora, ki raste iz ka- toliške zamisli sveta in kulture. Iz tiste zamisli, ki boče, da bi bil Kristus Kralj vsega sveta, vseh držav, vseh narodov in vseh poedincev.

In tako je današnji dan v prelepi provinci Dolenjski tudi lep in značilen predpraznik k praz- niku Kristusa Kralja, ki bo v središču naroda, v Ljubljani, kamor se bodo vse te množice obrnile, da se združijo v isti težnji ne samo z vso Dolenj- sko, kakor danes, temveč z vsem slovenskim na- rodod, ki bo rano ob ramji z vsem katoliškim svetom klical še močnejše in silnejše in še bolj strumno in goreče:

Povsod Boga, ki je naš Kralj!

S kom bi potegnila Amerika če bi se v Evropi začela vojna

Zelo značilna izjava ameriškega državnega tajnika o obnovi zakona o nevtralnosti

Washington, 15. jul. AA. Reuter: Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je poslal kongresu poslanico, v kateri pravi, da morata senat in predstavniški dom ponovno razpravljati o vpraša- nju spremembe in dopolnil zakona o ameriški nevtralnosti še v toku sedanjega zasedanja. Roo- sevelt pravi v svoji poslanici, da je to v interesu miru ter nevtralnosti in varnosti Zedinjenih dr- žav. Predsednik Zedinjenih držav je priložil pa- slanici izjavo zunanjega ministra Hulla, glede katere pravi, da se z njo popolnoma strinja od prve do zadnje besede. Poslanica predsednika Roosevelta se konča z besedami: Ponavljam, da je za mene preveč jasno, ter da je v interesu miru kakor v interesu varnosti in nevtralnosti Zedinjenih držav več ko potrebno, da kongres še v toku sedanjega zasedanja sprejme predloženo besedilo. Z ozirom na današnji položaj v svetu ne morem najti razlogov, da bi spremenili svoje mnenje v tem oziru.

Hull izjavlja:

»Ako ne bi smeli demokratskim
državam prodajati orožja, bi s tem
že dajali pogum onim, ki v Evropi
in v Aziji hujskajo na vojno...«

V položaju, ki je poln nevarnosti kakor da- našnji, si miroljubni narodi kakor je naš, ne morejo zapirati oči pred današnjimi pogoji ter ne morejo razpravljati o pojmihi politike miru in nevtralnosti. Celotno vprašanje je treba gle- dati s stališča današnjih stvarnih razmer, zlasti pa s stališča posledic, ki morejo v teh razmerah nastati za korist in varnost Združenih držav v teku naslednjih mesecev.

Vsakemu izmed nas mora biti jasno, da v primeru izbruha kake velike vojne nastajajo za Združene države gotove ne- varnosti, pa čeprav bi Združene države karkoli podzele. To je dejstvo, ki ga nihče ne more spraviti s sveta. Če bi naša država, kakor pravijo nekateri, za- res želela pomagati nekaterim državam in s tem škodovati drugim državam, se ona vsekakor ne bi leta in leta s tolikšno doslednostjo držala tradicionalnih meja svoje politike nevmešavanja.

Ko vodijo tako politiko, žele Združene dr- žave na ta način pomagati izbegavati vojno, v katerem koli delu sveta. Hull pravi nato, da bi uveljavljanje zakona o prepovedi oskodovala de- mokratske države, ki so v interesu svoje obram- be navezane na uvoz vojnega materiala iz tujine, zlasti iz Združenih držav, ki imajo to možnost, da proizvajajo orožje in druge vojne potrebšine za tuje države.

Ako bi odklonili prodajo orožja tem dr- žavam, bi mi s tem ostali brez sredstev za obrambo posameznih narodov, ki so vdani miru ter na- čelom mednarodnega prava. Kaj bi pomenila ohran- itev zakonske odredbe o prepovedi izvoza orož- ja in municije v vojujoče se države?

To bi pomenilo, da bi še bolj hrab- rili tiste države, ki hujskajo v vojno in ki izrabljajo vso svojo moč in vsa svoja sredstva za ojačitev svoje vojaške nad-

močnosti. Če pa taka država ve, da so morebitni vojni nasprotniki dobro oprem- ljeni za obrambo, in da oni v skladu z mednarodnim pravom v času vojne lahko kupujejo orožje in municijo tudi v nev- tralnih državah, zlasti pa v naši državi, se bodo države, ki so napadalne, premi- sile prej, preden bi stopile v vojno.

Ponavljam: Vsi tisti, ki so si pridobili pra- vično prepričanje, da je treba zakonsko odredbo o prepovedi izvoza orožja in municije odstraniti, končno uvidevajo, da bi ohranitev zakonske od-

redbe pomenilo hrabrenje k vojni tako v Evropi kakor v Aziji. Brez ozira na to mo- ram prav tako ponoviti, da bi tako naše stališče ne bilo samo nevarno za mnoge tuje države, tem- več bi bilo nevarno tudi za mir in varnost samih Združenih držav.

Zunanji minister Hull zaključuje svojo izjavo z besedami: Mislim, da se boste vsi strinjali z menoj, ko rečem, da so interesi kakega naroda lahko v veliki meri ogroženi, če v tem narodu nima skladnega sodelovanja med izvršno in za- konodajno oblastjo. Iz življenjskih vprašanj zu- nanje politike je treba izključiti vsako stran- karstvo.

Pred podpisom pakta med Anglijo in Poljsko

Med Poljsko in Nemčijo ni nobenih pogajanj

Varšava, 15. jul. AA. Reuter. Uradni predstavnik vlade je izjavil glede for- malnega podpisa angleško - poljskega pakta, da je že za časa Beckovega obiska v Londonu bil dosežen popoln sporazum ter zato ni nobene ovire za podpis ta- kega pakta. Vendar se ne more še po- vedati točen dan, kdaj bo ta pakt pod- pisan.

Po obvestilu iz poučenih krogov se ne vedijo nobena pogajanja med poljsko in nemško vlado. V Varšavi trdijo, da se v Granskem še naprej pripravljajo, tako da vlada tam še vedno nervozno razpoloženje. Člani pro- stovoljne legije križarjijo po ulicah Gdanska. V

Gdansk je prispelo več uglednih nemških no- vinarjev.

London, 15. julija. b. Odgoditev podpisa bri- tansko-poljske pogodbe o kreditnih jamstvih je prišla v zadnjem trenutku zaradi poljskega od- pora proti pogojem, ki jih je postavila Britanija. Ta pogodba bi morala biti podpisana v petek. Britanski in poljski predstavniki so se že popol- noma sporazumeli med seboj, toda poljska vlada sporazuma ni odobrila. Poučeni krogi trdijo, da se poljska vlada upira kontroli, ki jo zahteva bri- tanska vlada glede uporabe tega posojila, ki zna- ša 5 milij. funtov. Britanska vlada je namreč to zahtevo stavila za pogoj, da dovoli posojilo. Tako v poljskih, kakor v britanskih krogih pa zatr- jujejo, da bodo težave v nekaj dneh prebredele.

Še vedno nejasna ozadja ukrepov v južnem Tirolu

Rim, 15. julija. TG. Rimeki tisk, toda še mnogo bolj pokrajinski tisk severne Italije, posveča veliko prostora vprašanju izgona vseh inozemcev iz juž- nega Tirola. Italijanski listi pravijo, da so inozem- ci opravljali vohunsko službo in da so se tako obnašali, da niso vredni fašističnega gosto- ljubja. Turistični promet v južnem Tirolu je ukinjen.

Glede preselitve južnotirolskih Nemcev menijo inozemski politični krogi, da je na dnevnem redu. Izgon inozemcev iz južnega Tirola je samo priprava za izvedbo tega ukrepa. Samo oni Nemci, ki bodo izjavili, da se hočejo prilagoditi italijanskemu kul- turnemu vzdušju, prevzeti italijansko govorico in italijanske običaje, bodo smeli ostati v južnem Ti- rolu. Drugi pa bodo pred izbiro, da gredo ali v Nemčijo ali pa kam drugam v Italijo. Med prvimi, ki bodo odšli, bodo nemški državljani, ki jih šte- jejo 10.000. Polovica je itak že šla čez mejo. Ostali imajo 6 mesecev časa, da deželo zapustijo.

Zelo zanimiva so namigovanja, ki jih je objavil francoski tisk glede južnega Tirola. Francoski listi vztrajajo pri naziranju, da so ukrepi glede prebi- valstva v južnem Tirolu v zvezi z vojaškimi pripravami, ki nimajo ničesar opraviti z gdanskim krizo. Smer kaže drugam. Tiroska bo do- bila veliko vojaštva. Kam je to vojaštvo namenje- no, ni mogoče dognati. Ali je morda namenjeno za delovanje v Severni Afriki, ali pa kje drugod v Evropi. Inozemci bi bili neprijetne priče teh pri- prav, za to jih je bilo treba odsloviti.

Posebno »Temps« se trudi, da bi dognal prave vzroke za omenjene ukrepe.

»To, kar vidimo,« piše Temps, »je mnogo manj važno, kakor to, česar ne vidimo. Na vsak način bi bilo težko razu- meti, da bi Italija hotela Nemčiji dovoliti, da prodira na Sredozemsko morje, da bi Nemčiji žrtvovala celo Trst in ji s tem tako rekoč sama izročila ključ do svoje lastne varnosti in ključ tudi do svojega gospodarskega razmaha.«

Itali list trdi nadalje, da je odpoklic italijan- skega poslanca v Londonu Grandija v zvezi z bli- žajočimi se dogodki, ki jih oznanja bliskanje na južnem Tirolskem. Grandi je bil priča sodelova- nja med Anglijo in Italijo. Ali je Nemčija sprita zaostriše odnošave z Anglijo od svoje italijanske zaveznice zahtevala prilagoditev tudi na tem pod- ročju.

Rim, 15. jul. b. Tukajšnji poučeni krogi trdijo, da obstoja načrt, da bo Italija po iz- praznitvi vseh nemških ljudi na južnem Ti- rolskem naselila tam prebivalstvo iz gorskih okrajev Benetk in Piemonta.

Hitler povabil sovjetskega poslanika na razstavo v Monakovo

Monakovo, 15. julija. b. Sovjetski veleposlanik v Berlinu je sprejel od nemškega kanclerja Hitler- ja povabilo, da prisostvuje v nedeljo otvoritvi nove umetniške razstave v domu nemške umetnosti v Monakovem. Sovjetski veleposlanik je že prispel v Monakovo.

Dunajska vremenska napoved: Pretežno jasno, soparno in številne nevihte.

Zemunska vremenska napoved: Pretežno ve- dro in toplo vreme bo v vsej kraljevini. Oblačnost bo postopno naraščala, na severozahodu se bo ohladilo. V vzhodnih krajih bo prevladovalo še vedro in toplo vreme. Tu pa tam nevihte in dež.

Zagrebska vremenska napoved: Povečanje oblačnosti.

Pogajanja v Tokiu

Amerika in Anglija hočeta prepovedati vsak izvoz orožja namenjen za Japonsko

London, 15. julija. b. V zvezi z včerajšnjo demonstracijo pred britanskim veleposlaništvom v Tokiu trdijo nepristranski opazovalci, da je malo izgleda, da se bodo pogajanja med Veliko Britanijo in Japonsko uspešno končala. Splošno so prepričani, da se Japonska ne bo zadovoljila z od Britanije predlaganimi omejenimi pogajanj- i glede Tiencina, temveč bo sprožila še druge — mnogo važnejše probleme, za katerih rešitev Velika Britanija noče nič slišati. Japonska pred- vsem zahteva sodelovanje Anglije z Japonsko na Kitajskem, na kar pa Velika Britanija noče pri- stati. Dalje poročajo, da je Velika Britanija pri- pravljena vse eventualnosti.

Tokio, 15. julija. AA. DNB. Japonski tisk pripisuje velik pomen angleško-japonskim poga- janjem, ki so se danes začela. Listi pravijo med drugim, da je današnji dan diplomatski dogodek prve vrste in da je najpomembnejši od japonsko-sovjetskih pogajanj, ki so bila leta 1933. Takrat so bila med Japonsko in Rusijo pogajanja o od- kupu železniške proge v severni Mandžuriji. — Listi trdijo, da bodo pogajanja vplivala na vojno na Kitajskem ter na usodo vzhodne Azije sploh. Listi enodusno zahtevajo od japonske vlade, naj zavzame odločno stališče.

»Kokumin Simbunc naglašja, da je potrebno, da se protiangliška akcija nadaljuje, ker je treba Anglijo prisiliti, da spremeni svoje stališče glede Daljnega vzhoda. — »Hoči Simbunc pravi, da so se pogajanja začela po blokadi Tiencina, ki traja

meseč dni. Listi ne pričakuje od pogajanj mnogo koristi. Trdi, da bi bilo najboljšje pogajanja pre- kiniti, kakor pa pristati na kompromisno rešitev.

Razgovor med angleškim veleposlanikom R. Craigiesom in japonskim zunanjim ministrom Arito se je začel davi ob 9 dopoldne (po krajev- nem času) ter je trajal do 12.30. Po seji je bilo objavljeno sporočilo, ki pravi, da bo prihodnji sestanek med angleškim veleposlanikom in ja- ponskim zunanjim ministrom v torek, 18. julija.

Zunanji minister Arita je v zvezi z razgovo- rom z angleškim veleposlanikom sklical konfe- renco visokih uradnikov zunanjega ministrstva. Na tej konferenci je Arita razložil svoj razgovor z angleškim veleposlanikom. Nato je bila raz- prava o politiki, ki jo je treba voditi v času to- kijskih pogajanj.

Angleško-ameriški ukrepi

Washington, 15. julija. TG. V zun.-političnih krogih pravijo, da hoče predsednik Roosevelt na vsak način spraviti svoj nevtralnostni zakon skozi senat in da želi s tem dobiti v roke pravno sred- stvo, da prepove vsak izvoz orožja in vojnega blaga, ki bi bilo namenjeno Japonski. Na an- gleškem veleposlaništvu so izjavili, da bi bila v tem primeru tudi Anglija primorana, da izda po- dobne zakonske ukrepe proti Japonski in proti vsaki drugi državi, ki bi kršila pogodbe devetih držav, ki je bila l. 1922 sklenjena glede Kitajske.

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

Prispevajte z denarnimi darili

Vsem, ki smo jim poslali razne bloke z boni, vljudo prosimo, da le-te čimprej vnovčijo! Vnovčite vse bone, le tako bo mogoče kongres v redu izvesti!

Denar pošljite po poštni položnici na naslov čekovnega računa: Pripravljalni odbor za kongres Kristusa Kralja, Ljubljana. — Št. ček. rač. 11.711. Za trud in žrtve se vsem toplo zahvaljujemo!

Finančni odsek za KKK.

Kongresne knjižice

Vsak, kdor želi na kongres in imeti pri tem znižano vožnjo po železnici, naj si kupi ali plavo kongresno knjižico in znak za 5 din (ta knjižica ne dovoljuje vstopa k igri »O kraljestvu božjem«), ali rdečo kongresno knjižico in znak za 8 din, s katero bo imel poleg drugega tudi dostop na stojšče pri igri »O kraljestvu božjem«.

Sedeži za »Igro o kraljestvu božjem«

Sedeži so po 10 din in po 20 din. Kdor želi sedeti pri igri »O kraljestvu božjem«, naj kupi knjižico in znak le za 5 din, zraven pa dokupi še posebno knjižico za 10 ali 20 din. Te dodatne knjižice za sedeže bodo v nekaj dneh na razpolago. Zupni uradi, ki jih žele, naj jih zahtevajo v Glavni kongresni pisarni za KKK, Tyrševa cesta 29-1, Ljubljana. Kjer je zmanjkalo knjižic in znakov, nemudoma zahtevajte novih! Kjer veste, da bodo knjižice in znaki ostali, jih nemudoma pošljite nazaj Kongresni pisarni.

Nakazila župnih uradov

Vse župne urade nujno prosimo, da pri nakazilih raznih zneskov za KKK, na zadnji strani položnice točno označijo, v kakšen namen naj se znesek porabi. Posebno je to treba označiti pri zneskih, ki so namenjeni za kongresne knjižice ali za prenočišča. Za kongresne knjižice naj se točno navede, koliko je bilo prodanih po 5 din in koliko po 8 din, sicer nam je nemogoče obdržati evidenco in se lahko zgodi, da bo moral kdo knjižice ali prenočišče ponovno plačati.

Finančni odsek za KKK.

Koncert slovenske nabožne pesmi

Koncert bo dne 27. julija 1939 ob pol 8 zvečer v frančiškanski cerkvi v Ljubljani. Programe dobite v prodajalni Pax et Bonum v frančiškanski palači.

Polnočnica

Velikonočna igra »O kraljestvu božjem«, ki bo v soboto zvečer na Stadionu, bo gotovo privabila veliko ljudi. Po igri pa bodo vsi gledalci lahko odšli k polnočnicam po glavnih ljubljanskih cerkvah. Po katerih cerkvah bodo polnočnice, bomo se obvestili.

Skupna ležišča

Vsi, ki žele prenočevati na skupnih ležiščih, naj sporoče to Stanovanjskemu oddelku v Glavni kongresni pisarni KKK. Skupno prenočišče bo stalo le 3 din. Plačal bo vsak na licu mesta. — Prijavite se v skupinah!

Prehrana

Razni trgovci bodo že od sobote jutraj pa do nedelje zvečer v svojih stojnicah okoli Stadiona prodajali razne tople in mrzle pijače in topla (hretnovke, kranjske klobase itd.) ter mrzla jedila. Prodajalci jestevin, pijač in spominov, bo deljevala prodajne prostore kongresna pisarna za prehrano v Gospodarski zvezi, Tyrševa c. 29, pritišče, veža, vsak dan (ob nedeljah ne) od 18,30 do 20. Prodajni prostori bodo na parceli ob južni strani Stadiona.

Obrtna dovoljenja, koncesije odnosno prenose točline pravice si morajo prodajalci oskrbeti sami pravočasno. Cena za tekoči meter prostorov bo 50 din plačljivo v naprej.

Slovensko zborovanje na kongresu

V soboto, 29. julija, ob 10 dopoldne ima na mednarodnem kongresu vsaka narodnost svoja posebna zborovanja. Slovensko ljudsko zborovanje bo v veliki dvorani Uniona, dočim bodo druge narodnosti zborovale v manjših dvoranih. Zborovanje bo vodil g. dr. Leskovar iz Maribora; govorila pa bosta g. Al. Mihelič, podpredsednik Narodne skupščine in g. dekan Skubic iz Ribnice. Sestanek duhovščine pa bo dan prej: v petek, 28. julija ob 10 v frančiškanski dvorani.

Španija, Italija, Nemčija - nerazdružljivi

Iz uradnega poročila o Cianovem obisku pri Francu

San Sebastian, 15. julija. AA. Stefani: O razgovoru, ki ga je imel italijanski zunanji minister Ciano z generalom Franco, je bilo izdano uradno obvestilo, ki pravi,

da sta oba državnika razpravljala o vseh vprašanjih, ki se neposredno ali posredno tičejo obeh držav. Vprašanja sta proučila oba državnika iskreno in v popolnem zaupanju, ki označuje odnos med obema narodoma, ki sta nerazdružljivo zvezana z Nemčijo. Pristrani odnosi med obema državama so našli izraženo v manifestacijah in prisrčen sprejemu, ki ga je Španija pridelala predstavniku Mussolinija, kakor tudi v govorih, ki sta jih izmenjala Franco in Ciano. Ugotovljena je bila popolna enakost stališč in predlogov tako v govorih kakor tudi v sklepih, če se obstoječe sodelovanje pospešuje ter goji prijateljstvo med Italijo in Španijo, ki pomeni tvorno stvarnost v evropski politiki. To prijateljstvo in sodelovanje je tako, da služi namenu, ki jih želi Mussolini in Franco in ki so v korist splošnega reda in omike.

Včeraj popoldne je v villi Ajeta, rezidenca generala Franca notranji minister Serano Suner

»Igra o kraljestvu božjem«

Za »Igro o kraljestvu božjem« bodo danes dve vaji! Ob devetih dopoldne se zberejo na Stadionu vsi sodelujoči iz vseh skupin iz Ljubljane in okolice. Skupine naj se takoj po prihodu v Stadion nemudoma postavijo na njem odrejena in posebej označena mesta. Če boste vsi točni in disciplinirani, bomo vajo lahko kaj hitro opravili.

Pri dopoldanski vaji boste dobili vsa potrebna navodila za popoldansko vajo, ki jo bomo oddajali po radiu. V ta namen bo freba popoldne biti na Stadionu že ob pol treh. — Vrhovni režiser.

Vsem skupinam zbora posvetnih in vernih! Vse one skupine, ki so doslej sodelovale v zboru bogatih, upornih, bojevitih in neodolčnih, sestavljajo v popravljeni igri le dva močna zbora: posvetne in verne. Pogledajte si še enkrat »Slovenec« od prošlega četrta, kjer je nova razdelitev objavljena! Ako je bila katera skupina izpuščena, naj se ni nemudoma prijavila. Naslov: Ivo Peršuh, Ljubljana, Miklošičeva cesta 19.

Danes popoldne bo ljubljanska radijska postaja oddajala vajo, ki je namenjena predvsem zboru posvetnih in vernih. Skrbite, da boste vaji prisostvovali skupno (po društvenih prostorih najbolje) pri zvočnikih. Takoj po vaji ponovite vse ono, kar boste slišali po radiu. Nato mi takoj sporočite, kako ste poslušali in kaj vam še ni jasno. — Vrhovni režiser.

Članstvo barjanskega, šmarnočrkega in zasavskega tako fantovskega kot dekliškega okrožja nujno pozivamo, da se danes dopoldne ob devetih udeležijo vaji za »Igro o kraljestvu božjem« na Stadionu. Prav tako naj pridejo k vaji vsi mladi in vse mladenke. Bodite točni! Člani, ki nimajo krojev, morajo prav tako priti k vaji. V Stadionu se razvrstite tako, kakor vam bodo kazali napisi in reditelji.

Gd. pevce in pevke ljubljanskih in bližnjih okoliških zborov (zlasti cerkvenih) nujno vabimo, da pridejo danes ob devetih dopoldne na Stadion. Zberejo naj se v areni Stadiona pred glavno tribuno. Podprli bodo ljudsko petje, s katerim je prepletna »Igra o kraljestvu božjem«. Vse pesmi so znane in jim ne bodo delale nobenih težav.

Reditelji in »Igra o kraljestvu božjem«. Mnogi fantje bi želeli sodelovati v »Igru o kraljestvu božjem«, pa so se že prej prijavili za rediteljstvo in so mnenja, da sedaj v igri ne morejo sodelovati. V sporazumu z vodstvom rediteljstva in vrhovnim režiserjem igre sporočamo, da bodo reditelji pri igri vršili starejši gospodje. Zato naj se fantje brez zadržka udeležujejo vaji za igro in tako pripomorejo k čim veličastnejšemu poteku igre.

Na tektilno industrijo v Sloveniji se je obrnilo vodstvo »Igre o kraljestvu božjem« s prošnjo za prispevke v raznih blagih, ki so potrebna za doestojno uprizoritev igre. Z veseljem moramo ugotoviti, da so se nekatere industrije že velikodušno odzvale temu pozivu. Prosimo še one, ki se doslej niso odzvale, da bi blagohotno čim prej odgovorile, ker bo mogoče njihovo dobroto smotno upoštevati le, ako bomo glede teh prispevkov čim prej na jasnem.

Vohune zapirajo v Parizu

Aretacija urednikov »Tempa« in »Figaro-ja«

Pariz, 15. julija. b. Agenti francoske vojne poročevalske službe so pozvali k zasilanju nad 150 oseb v zvezi s čiščenjem nezaleženih tujcev in vohunov v Franciji. Dosedanja zasilovanja so dala odlične uspehe in so bili aretirani štirje vohuni, ki so bili v službi tujih držav. Policija je izvršila številne preiskave v privatnih stanovanjih. Pričakujejo se daljše aretacije.

Pariz, 15. jul. TG. Časopis objavljajo imena dveh odličnih osebnosti, ki sta bili zadnje dni aretirani radi vohunstva v prid neke tuje države. (»Slovenec« je o aretaciji poročal.) To sta Aubin, urednik novičarskega oddelka pri »Tempsu« in Poirier, šef insaralnega oddelka pri »Figaroju«. Novica je v pariski javnosti vzbudila veličansko presenečenje. Kdo bi si bil mislil, da sedijo v uredništvih dveh tako vplivnih vodilnih listov

Smrtna nesreča v Mariboru

Žrtev: mlad pilot Miha Novak

Današnje lepo vreme je izvabilo na letališče k vaji z brezmotornimi letali več mladih pilotov, ki se vežbajo na letališču. Okoli pol 8 zvečer se je dvignil v zrak 22 letni drogerist Miha Novak, uslužben pri tvrdki Salus, stanujoč v Mariboru, Slovenska ulica 22. Novakovi starši stanujejo v Višnji gori. Njegovi prijatelji so gledali polet nadebudnega pilota, ki ima že dva izpita z brezmotornimi letali, ter opazili, da pri pristajanju ni vse v redu, ker se je Novak zaletel v na Tenzu stoječe vagoncove tovornega vlaka. Novak

Skupne pevske vaje

Skupne pevske vaje za mašo na Stadionu bomo imeli:

Danes, v nedeljo, 16. t. m., popoldne ob 3: Črnuče, Ježica, Šmartin pod Šmarno goro in St. Vid v St. Vidu nad Ljubljano.

Danes, v nedeljo, zvečer ob pol 7 tudi še skupina: Dob. Domžale, Groblje, Homec, Ihan, Kamnik, Komenda, Mengeš, Vodice v Mengšu.

Ponedeljek, 17. t. m., ob pol 9 zvečer zbori: Mavčiče, Preska, Smlednik, Sora v Preski.

Torek, 18. t. m., ob pol 9 zvečer: Skofja Loka in Šmartin pri Kranju v Skofji Loki. Sreda, 19. t. m., ob 8 zvečer: peveci vseh ljubljanskih zborov (z Vičem in Šiško) v frančiškanski dvorani.

Četrtek, 20. t. m., zvečer Vrhnika.

Petek, 21. t. m., ob 8 zvečer vsi ljubljanski peveci v frančiškanski dvorani. Naj pri teh zadnjih vajah prav nikogar ne manjka, da to, kar smo se naučili, utrdimo, da bo tudi naše petje Kristusu Kralju čim veličastnejša slava. Na veselo svidenje!

Skupna vaja za vse navedene zbore bo pa kar na Stadionu samem v nedeljo 23. t. m. popoldne ob pol 3 — ali vsaj ob treh — po dogovoru z zbori in glavnim režiserjem za veliko igro, da drug drugega ne bomo motili. — Zupnije, katerih zbori bodo ti dve nedelji odšli k skupnim vajam, naj pri popoldanski božji službi imajo ljudsko petje brez orgljanja. Saj imamo tako ljudsko petje brez orgel v stolnici vsak dan — po večkrat celo, pa je včasih morda še bolj mikavno kakor orglano.

Za ljudsko petje na Stadionu sta najvažnejši pesmi: »Povsed Bogale«, s katero bomo kongres končali, da bo grmela kakor mogočena prisega, da bo kakor pečat na vse naše delo pri kongresu; in Čerinova »Mogočno se dvigne«, ki bomo z njo čim veličastneje sklenili dopoldansko slovesno mašo: »Kristus kralju! Kristus zmaga!«

Ti dve pesmi te daj velikokrat, vsak dan ponavljajte, da se bo zemlja tresla od mogočnega petja, da se bodo kakor obzidje Jerihe okoli sre podirli zidovi upora Kristusu Kralju, in bo On, naš večni Kralj, zavzel in nase pritegnil vsa srca.

Razstava sodobne cerkv. umetnosti

ob kongresu Kristusa Kralja bo v prostorih meščanske šole pri uršulinkah. Vse za razstavo naprošene umetnine naj lastniki blagovolijo odpustiti tako, da bodo v Ljubljani vsaj v petek 21. t. m. Pošiljajo se ali škof. ordinariatu ali pa tudi naravnost na naslov uršulinskega samostana v Ljubljani.

Umetniki, slikarji, kiparji, podjetniki za umetno obrt itd. naj umetnine, ki bi bile primerne za razstavo, izvolijo prijaviti osebno za razstavo — ali škof. ordinariatu ali st. dekanu dr. Kimovcu.

Zaželene so slike, kipi, vzenine, cerkvene posode itd. sploh vse, kar je izdelano po načrtih slovenskih umetnikov.

Pa tudi modeli, risbe, lepe, jasne zlasti večje fotografije oltarjev, kipov, slik, tabernakljev, cerkvenih stavb itd.

Prav tako načrti novejših cerkvenih stavb.

Kongresna pisarna poroča

Zadnji čas je, da prijavite otroke, ki se namerjajo kongresa udeležiti na mladinski dan kongresa v soboto, 29. julija jutraj. Mladine mora biti za kongres v Ljubljani čim več. Mnogo otrok bodo dale kongresu še poseben poudarek. Če nimate dopisnice za prijavo mladine, nam takoj sporočite na kongresno pisarno, da vam jo bomo poslali.

Godbe bodo na kongresu povečale živahnost in razgibanost. Zato naj jih pride v Ljubljano ob kongresnih dneh čim več. Vsaka organizacija, ki potuje v skupini, naj ima, če le more, svojo godbo.

Vse člane Fantovskih odsekov, Dekliških krožkov, Frančiškove mladine, ki bodo prišli v Ljubljano na kongres, vabimo, da se kongresa udeležijo v svojih krogih. Kroji bodo pestro povečali!

Splošna maloželezniška družba (tramvaj) v Ljubljani nam poroča, da je dovolila znižano vožnjo 1 din za tiste, ki se izkažejo s kongresno legitimacijo; velja tudi za nočne vožnje. Doplačati pa morajo 1 dinarsko nočno pristojbino.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani je vsem udeležencem kongresa na podlagi kongresne legitimacije dovolilo brezplačen vstop za obisk mestnega muzeja, bodisi v skupinah, bodisi posameznikom. Za skupine bodo določeni posebni vodniki po muzeju.

Fantovski odseki, ki so dobili vabilo za rediteljsko službo v dneh KKK, naj takoj pošljejo ime in vseh, ki so se javili na rediteljski odsek kongresne pisarne!

Vsi, ki ste se javili za informacijsko službo, boste v kratkem dobili natančna pismena navodila. Kdor bi bil nujno zadržan, naj to takoj z obratno pošto sporoči informacijski pisarni na naslov: Rojnik Ivan, pisarna za KKK.

Stanovanj! Vsem pripravljalnim odborom, župnim uradom! Vse krajevne pripravljalske odbore ali župne urade, ki se niso odposlali rdečih dopisnic, lepo prosimo, da jih najkasneje do 24. t. m. odpošljejo in s tem omogočijo stanovanjskemu oddelku, da bo mogel pravočasno pripraviti in preskrbeti zadostno število prenočišč. V primeru, da iz vaše župnije v kongresnih dneh nihče prenočišča ne bo potreboval, vrnite dopisnice prazne!

Vsem, ki žele prenočišče! Vsem, ki žele, da jim stanovanjski odsek preskrbi prenočišče, prosimo, da to svojo željo najkasneje do sobote, 22. t. m. poroče svojemu domačemu pripravljalnemu odboru ali župnemu uradu.

Oospod župnik! Včeraj je minil 15. julij, ki smo ga določili kot rok za prijave udeležencev na KKK. Če prijave še niste odposlali, etorite to takoj! Vedeti moramo natančno število udeležencev zaradi pripravljanja posebnih vlakov!

Kongresne lepake smo ponovno razposlali vsem župnim uradom obeh slovenskih škofij. Prosimo č. gg. župnike, da jih takoj izvesijo na kar se da najbolj vidnem mestu! Zamenjajte jih s starimi, obledelimi!

Okras privatnih hiš v Ljubljani. Vse hišne posetnice in Ljubljani in bližnji okolici tople prosimo, da okrase na kar najbolj slovesen in dostojen način svoje hiše. Glede okrasitve ne bomo dajali podrobnih nasvetov in načrtov, ker smo prepričani, da bo vsakdo na njemu lasten in okusen način okrasil svojo hišo.

Nocoj je odpotoval minister brez listnice g. Snaj v Laško, kjer bo prisostvoval veliki gasileški slovesnosti. Tudi minister za gozdove in rudnike g. Pantli je odpotoval z Bleda v Novo mesto, kjer bo v imenu predsednika vlade prisostvoval velikemu taboru slovenskih fantov in deklet.

Posvet monopolskega delavstva

Belgrad, 15. julija. m. V osrednjem tajništvu Delavskih zbornic se je pričela danes konferenca monopolskega delavstva iz vse države. Konferenco vodi Zaria Popović, tajnik osrednjega tajništva. Vse Delavske zbornice so na konferenco poslate svoje delegate. Ljubljansko DZ zastopata referent Preželj ter tobačnega delavca Ernest Vrhovec in Maks Hvalec. K uvodnemu govoru je predsedujoči Popović med drugim poudaril, da državna podjetja spadajo v vrsto najvažnejših gospodarskih in socialnih činiteljev. Sklepanje ankete ima nalogo, da da svoje pripombe in spremembe k vsem pravilnikom, ki urejajo službene odnose monopolskega delavstva, tako k pravilniku o plači, o pokojninah, o podpornem skladu ter o delavskih kuhinjah itd. v vseh monopolskih ustanovah. Tajnik beigradske DZ Mitli je podal daljši strokovni referat o delavskih razmerah v tobačnih tovarnah. Nato pa je referent ljubljanske DZ Franca Preželj podal mnenje in stališče ljubljanskega tobačnega delavstva, ki je bilo soglasno sprejeto na večeršnjem sestanku v Ljubljani. Konferenca je nato svoje delo prekinila ter so bile za pretes posameznih pravilnikov določene posebne komisije. Jutri bo konferenca nadaljevala svoje delo.

Sir Robert Campbell, angleški poslanik v Belgradu, imenovan za veleposlanika v Parizu

London, 15. julija. b. Za naslednika britanskega veleposlanika v Parizu, sir Erica Phipsa, je imenovan sir Robert Campbell, dosedanjí veleposlanik v Belgradu. Sir Eric Phips zapušta svoj položaj, ker mu je potekla službena doba. Kot naslednika siru Erica Phipsa pa omenjajo londonski krogi tudi diplomatskega svetovalec britanske vlade sir Roberta Vansitarda. Do imenovanja Campbella pa je prišlo zaradi okolištin, ker mora zaradi napeteke mednarodnega položaja Vansitard ostati v Londonu. Novi britanski veleposlanik v Parizu Campbell je star 65 let in izhaja iz stare diplomatske rodbine. Svojo diplomatsko kariero je pričel v Foreign Office kot uradnik. Od l. 1920 do l. 1935 je služboval v Parizu in zelo dobro pozna Francijo. Smatrajo ga za sposobnega in izkušenega diplomata, ki je dostojen zaupanega mu položaja.

Belgrajske novice

Belgrad, 15. julija. m. V Srbohranu so danes položili k večnemu počitku znanega vojskovodnega industrialca in gospodarstvenika ter rodoljuba dr. Gedeona Gjurgjerskega.

Belgrad, 15. jul. m. Danes se je vrnil v Belgrad zastopnik prometnega ministra Džafer Kulenović, ki se je mudil nekaj dni na Bledu.

Bratislava, 15. julija. AA. Stefani: Francoska vlada je priznala slovaško državo.

Sofija, 15. julija. b. Dobro poučeni krogi izjavljajo, da bo avgusta meseca prišel v Sofijo nemški zunanji minister von Ribbentrop.

Kongres Kristusa Kralja se približuje

Kardinali, nadškofje in škofje, ki pridejo na kongres

Bapešev legat kardinal Hlond, ki bo zastopal sveto obeta na ljubljanskem kongresu

Kardinali, nadškofje in škofje, ki se bodo kongresa udeležili

Njeg. Eminenca dr. Avgust Hlond, kardinal-legat, Poznanj, Poljska.
Msgr. dr. Hektor Felici, apostolski nuncij, Beograd.

Dr. Karel Margotti, nadškof, Gorica.
Dr. Janes Francišek Aragone, nadškof, Montevideo, Uruguay.

Dr. Alojzij Stepinac, nadškof, Zagreb.
Dr. Josip Ujčić, nadškof, Beograd.
Dr. Vladimir Jasinskiy, škof, Lodž, Poljska.
Fr. Michelangelo Nutti, škof, Aleksandrija, Egipt.

Dr. Mejlje, škof, St. Gallen, Švica.
Damijan Čeng, apostolski prefekt-škof iz Kitajske.

Msgr. dr. Ugo Camozzo, škof, Reka, Italija.
Msgr. Janes Balan, škof, Lugoj, Romunija.
Msgr. dr. Kubina, škof, Poljska.
Msgr. dr. Anton Santin, škof, Trst.

Msgr. dr. Goral, škof, Lublin, Poljska.
Dr. Rogerij Beausard, pomožni škof, Pariz, Francija.

Dr. Josip Carevič, škof, Dubrovnik.
Pavao Butorac, škof, Kotor.
Dr. Hieronim Mileta, škof, Sibenik.
O. Jose Garić, škof, Banjaluka.
Dr. Viktor Burić, škof, Senj.
Dr. Anton Akšamović, škof, Djakovo.
Dr. Josip Srebrnič, škof, Krk.

Msgr. dr. Klemen Bonifacić, škof, Split.
Msgr. dr. Alojzij Misić, škof, Mostar.
Dr. Ivan Jožef Tomažič, škof, Maribor.
Msgr. dr. Smiljan Čekada, pomožni škof, Sarajevo.

Škofijski delegati

Dr. Rogač Franc, prelat, škofov delegat iz Szombathely, Madžarska.
Mons. Jožef Velei, škof, delegat, Gorica, Italija.
Mons. Francišek Jemelka, kanonik, škof, delegat iz Olomua.

Dr. Jožef Hloch, univ. prof., škof, delegat iz Olomua.

Mons. Pavel Crovari, škof, delegat, Genova.
Mihael Wagner, kanonik, škof, delegat iz Győr, Madžarska.
Jožef Jankovič, direktor, škof, delegat iz Győr, Madžarska.

Govorniki iz inozemstva

Dr. Metzger, tajnik odbora za Kongres KK.
Dr. Friderik Mack, Luxemburg.
Dr. Laros, Koblenz.
P. Galileo Venturini, Rim, Italija.
Salvatore Camera, odvetnik, Neapelj, Italija.
Direktor Galdynsky, Poznanj, Poljska.
P. Ledit S. J., Rim, Italija.
Direktor Stehlin, Pforzheim.
Generalni vikar Quenet, Pariz, Francija.
Dr. Swizawski, univ. prof., Lwow, Poljska.
Dr. Anton Sanchez, Palma de Mallorca, Španija.
P. Bangha S. J., Budimpešta, Madžarska.

Pripravite kresove!

V petek, 28. julija, ko bo v Ljubljano prišel sam zastopnik sv. očeta, Njeg. Eminenca kardinal dr. Avgust Hlond, primas poljski, se bodo začeli najbolj slovesni dnevi kongresa Kristusa kralja. Te dneve bomo oznanili na najbolj slovesen slovenski način — s kresovi. Toplo prosimo vse farne orga-

nizacije po vseh slovenskih župnijah obeh slovenskih škofij, naj si štejejo v največjo čast, da smejo v petek 28. julija pripraviti kres. Kresove, prosimo, zažgite po Ave Mariji na kakšnem zelo vidnem mestu. Z zažiganjem kresov naj bo po možnosti združeno pritrkavanje v župnih, pa tudi po vseh podružnih cerkvah. Kako boste kres pripravili, to je stvar tistih, ki bodo to častno nalogo prevzeli. Pripravite ga tako, kakor se vam zdi, da bo najbolj slovesno. Kakor so v turških časih kresovi klicali naše ljudstvo na obrambo križa pred pomencem, tako bodo v petek 28. julija zvečer klicali kresovi ves naš narod, ves svet v boj za Kristusa in njegovo Cerkev. Kresovi bodo oznanili po vsaj Sloveniji, da so se v naši Ljubljani začeli veličastni dnevi miru in Kristusovega bratstva med narodi.

Spored kongresa

Predmet: Zahteva časa — krščanski preporod

TOREK, 25. JULIJA.

Predmet: Zahteva časa — krščanski preporod.

18 Otvoritev kongresa v stolnici. »Pridi sv. Duha«. Otvoritveni govor predsednika kongresov Kristusa Kralja, škola dr. Gregorija Rožmana. Blagoslov.

20 Slovenska otvoritev kongresnih zborovanj v Unioinu. Govori kanonik dr. Friderik Mack, Luxemburg (francosko in nemško). — Salvadore Camera, Neapelj: »Sv. Frančišek, glasnik Kristusa Kralja« (italijansko).

SREDA, 26. JULIJA.

Predmet zborovanja: Verski preporod.

7 V stolnici maša s pridigo v francoskem jeziku.
9—12 I. študijsko zborovanje v Unioinu: »Bistvo in cilj verskega preporoda«. Referent: župnik dr. Laros, Koblenz, Stolzenfels (nemško). Koreferenti: dr. Viktor Korošec, univ. prof., Ljubljana (slovensko); Razgovor po jezikovnih skupinah.

15—18 II. študijsko zborovanje v Unioinu: Sredstva in pota verskega preporoda. Referent: P. Galileo Venturini, Rim (italijansko). Koreferenti: generalni vikar Karel Quenet, Pariz (francosko); dr. Andrej Richard, Pariz (francosko).

19.30 Večerne pobožnosti po cerkvah.
20.30 V dvorani Trgovskega doma, kjer je razstava o komunistični Španiji, govori kanonik dr. Anton Sanecho, Mallorca: »Živel Kristus Kralj« (francosko).

ČETRTEK, 27. JULIJA.

Predmet zborovanja: Nравni preporod.

7 V stolnici maša s pridigo v češkem jeziku.
9—12 III. študijsko zborovanje v Unioinu: »Vzgoja novega navnega rodu«. Referent: po-

Sv. oče se zanima za naš kongres

Pater Ledit, urednik lista »Lettres de Rome«, v katerem redno poroča o delovanju brezbožnikov, pride na kongres in pripelje s seboj »špansko razstavo«, to je razstavo o komunistični propagandi, ki jo je nabral v Španiji, kamor je šel proučevati počenjanje komunistov. Nedavno je bil v avdienci pri sv. očetu. In zdaj sporoča, da se sv. oče Pij XII. za naš kongres zelo zanima. Govorila sta o tem in onem, posebno pa je sv. oče vpraševal, kdaj bi bil najprimernejši čas, da pošlje kongresu svoj pozdrav.

možni škof Rogerij Beausard, Pariz (francosko). Koreferenti: direktor Tadej Galdynski, Poznanj (poljsko); karitadirektor Albert Stehlin, Pforzheim (nemško).

16—18 IV. študijsko zborovanje v Unioinu: »Krščanska vest v javnem življenju«. Referent: nadškof dr. Josip Ujčić, Beograd (hrvatsko). Koreferenti: p. Ledit, S. J., Rim (italijansko).

19.30 Večerne pobožnosti po cerkvah.
20.30 Koncert slovenske nabožne pesmi v frančiškanski cerkvi. Priredi glasbeno društvo »Ljubljana«.

PETEK, 28. JULIJA.

Predmet zborovanja: Svet za Kristusa!

7 V stolnici maša s pridigo v italijanskem jeziku.

Le mizar zna narediti pohištvo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinovo milo Zlatorog da gsto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhteva in ostane dolgo trdno

Misijonar-Slovenec Lovrenc Lavtižar

Življenje in smrt velikega Baragovega sodelavca med Indijanci Severne Amerike

Danes teden, 9. t. m., so v Kranjski gori na župni cerkvi, kjer je bil Lovrenc Lavtižar krščen, ter na njegovi rojstni hiši v Srednjem Vrhu ob navzočnosti ljubljanskega škofa, odkrili in blagoslovili spominsko ploščo v spomin tega velikemu slovenskemu možu.

Dobro uro hoda od Kranjske gore proti vzhodu in tik nad vasico Gozd-Rute leži na pobočju Karavank Srednji vrh, najvišje naselje v Dolini. Pripovedujejo, da je prvi prebivalec imel nalogo zakuriti kres, ko bi se približal Turek. Četrť ure stran čez hudournik Hladnik stoji zadnja hiša — Vavčarjeva. Castiljiva kmečka hiša je to in obrnjena proti zapadu, kot bi svojemu otroku kazala smer, kam naj se poda za življenjskim delom. Ze l. 1582 se omenja v nekem rokopisu gospodar te hiše Pangrac Waltisher. Prvemu gospodarju je moralo biti ime Baltazar in to ime je ostalo pri hiši kot hišno in rodbinsko ime (Baltazar, Waltasar, Waltesar — Vavčar — Vavčar; pisatelji matrik pa so koncem 17. stol. začeli pisati Lavtižar). In do srede preteklega stoletja so se pri hiši pisali za Lavtižarje.

V tej hiši se je rodil 11. decembra 1820 zakoncem Lovrencu in Jeri, roj. Hlebanja, tretji otrok. Kot edini sin je dobil očetovalo ime. Krstil ga je kranjskogorski kaplan Anton Legat, botrovala sta mu pa Mina Blenkuš in Gregor Jakelj. V domači hiši je tudi Vorenček preživel mlada leta in si vtisnil ljubezen do domačega kraja globoko v srce, da je še v Ameriki nanj vsak dan

mislil, ko je pisal svojemu rojaku, poznejšemu stolnemu dekanu Juriju Volcu (njemu je tudi prvemu razodel, da misli iti v misijone): »Vsak teden vsaj enkrat, pa večidel še večkrat, se mi sanja o Kranjski, posebno pa o domu in tudi podnevi mnogokrat tja mislim.« Iz njegove mladosti je znana ljubka dogodoba. Ko je Vorenček že nekoliko dorastel, so ga peljali v Ljubljano k birmi. Ko so se pripeljali v mesto, je bilo že pozno in ni čudno, da je deček na vozu spal. Njegov boter Zeleznik, duhovnik na Bledu, ga ni mogel prebuditi in preostalo mu ni nič drugega, kot da ga je vzel v naročje in nesel v gostilno, kjer so prenočili.

Ker je bil dečko nadarjen, in na srčno željo matere, ki bi rada videla sina kdaj pred oltarjem, ter po prizadevanju domačega župnika Simona Villana (sošolec Prešerna, Barage, Slomška, umrl kot prošt v Novem mestu) je odšel v Ljubljano v šolo. Bil je izvrsten dijak, vedno med neobdaranimi odličnjaki (med »his t. j. praemio donari meritis, proximi accesserunt«). Po maturi l. 1842 je s svojima najboljšima prijateljskima Jeranom in Stuparjem stopil v bogoslovje. Stanoval je v »Sibiriji«. Po tretjem letniku l. 1845 pa je pel v domačem kraju v Kranjski gori novo mašo. Škof ga je poslal za kaplana v Trebeljno, nato pa k romarski cerkvi na Dobrovo pri Ljubljani, kjer je opravljal tudi učiteljsko službo. Na obeh mestih si je pridobil s svojo svetostjo (imenovali so ga za »svetega gospoda«) simpatije ljudstva, ki so pozneje z vsemi močmi podpirali njegov misijon.

Ko je l. 1854, prišel Baraga nabirati misijonarjev, se je priglasił tudi on, dasi je prvotno nameraval za Knobleharjem v Afriko. Zapustil je v Srednjem vrhu dom, kjer se je pozneje poročila njegova sestra Hetena z Janezom Arih iz Podkorena in ime Arih je pri hiši še danes, kjer gospodarja misijonarjev pranečak Franc. Živita pa še dva misijonarjeva nečaka in ena nečakinja. Poslovil se je od že priletnih staršev in odpotoval 10. maja skozi Dunaj, Moravsko, Češko v Pariz in odtod skozi Antwerpen čez morje v New-York. Iz New-Yorka se je napotil v Baragovo škofijo, v Michigan. Na tej poti bi ga zadel skoraj nesreča. Iskre so vžgale strop voza, v katerem se je peljal, in kmalu je bilo notranje platno v plamenih. K sreči so pa vlak takoj ustavili in ogenj pogasili.

Kmalu po prihodu v škofijo je odšel k Mraku v La Croix učiti se angleščine in indijansčine in po Mrakovem odhodu je sam oskrboval to postajo. Tu ga zadene tudi žalostna novica, da mu je umrla oče, star 81 let, dočim je mota umrla leta 1864. Zaprosil je frančiškane, da so prevzeli La Croix, sam pa se je odpravil h Krivemu Drevesu (Arbre Croche). V Krivem Drevesu pa je moral prestat pateg telesnih težav še mnogo duševnih bridkosti. Oni, katerim je toliko dobrega storil, so ga zaradi izpričnosti svojega voditelja hudo obrekovali. Neke zime je namreč peljal nekega učitelja, ki je govoril tudi dobro angleško, na neki otok. A tam ga niso hoteli sprejeti, češ da jim je agent že drugega preskrbel, ki bo zanje bolj skrbel kot misijonarji. Našel se je v sosednjem naselju poglavar Mormonov (indijanska mešanica s Fran-

9—12 V. študijsko zborovanje v Unioinu. »Laik v cerkvi«. Referent: univ. prof. dr. Swizawski, Lwow (poljsko). Korefer.: Hans Wirtz, Luzern (nemško).
14—16 VI. študijsko zborovanje v Unioinu: »Sodelovanje laikov pri verskem preporodu«. Referent: p. Bangha, S. J., Budimpešta (nemško). Koreferent: dr. Žitko Stanislav, odvetnik, Ljubljana (slovensko).
16.42 Na glavnem kolodvoru sprejem papeževga legata Nj. Emin. kardinala dr. Avgusta Hlonda, nadškofa gnezzijsko-poznanjskega, primasa Poljske.
20 Slavnostno zborovanje v Unioinu.

SOBOTA, 29. JULIJA.

8 Mladinska pobožnost na Stadionu.
9 Zborovanje KA za inteligenca v Delavski zbornici.
10 Zborovanja narodnostnih skupin po raznih dvoranih.
15.30 Sklepno študijsko zborovanje v Unioinu. Poročilo o delu študijskih dni, objava in sprejetje resolucij.
19.30 »Igra o božjem kraljestvu« na Stadionu. Po zaključku igre na Stadionu pete litanije Matere božje.

NEDELJA, 30. JULIJA

Počnočnice po cerkvah.
9 Na Stadionu pontifikalna maša s pridigo.
14 Sprevod katoliških organizacij na Stadion. Poziv zastopnikov narodov na bratsko sodelovanje v kraljestvu Kristusovem. Prenos Najsvetejšega iz župne cerkve sv. Cirila in Metoda na Stadion. Pete litanije Srca Jezusovega, posvetitev, zahvalna pesem, blagoslov in Povsod Boga.

DRUGE PRIREDITVE OB ČASU KONGRESA

1. Razstava o komunistični propagandi v Španiji v dvorani Trgovskega doma, Gregorčičeva ulica.
2. Razstava sodobne cerkvene umetnosti pri Uršulinkah.
3. Duhovni koncert v cerkvi sv. Petra. Prireja radiofonska oddaja postaja v Ljubljani.

Druge poročila o kongresu na 2. strani!

V nedeljo 6. avgusta t. l. ob otvoritvi Mariborskega tedna bo izšla posebna

ŠTAJERSKA ŠTEVILKA 'SLOVENCA'

posvečena predvsem Mariboru, Celju in Ptuj

Oglasi v tej številki bodo imeli še posebno vrednost!

Zrebanje loterije rejcev malih živali preloženo končno veljavno na 10. september

LJUBLJANA

Ljubljanske župnije romajo na Selo v Karmel!

Ze 50 let je minilo, odkar častite sestre karmeličanke na Selo v ljubki cerkvi sv. Jožefa in ob altarju sv. Terezike molijo za Ljubljano. Bog sam ve — našim očem je prikrilo — koliko milosti je Bog podelil ljubljanskemu mestu prav zaradi molitev teh Bogu posvečenih duš. Prav je, da se ob tej petdesetletnici spomnijo vsi ljubljanci tega molitvah in žrtvam posvečenega kraja in svetišča. Zato bodo imele posamezne ljubljanske župnije v tednu po prazniku Karmelske Matere božje svojo pobožnost v cerkvi sv. Jožefa na Selo. Vsaka župnija bo imela zvečer ob 8 posebno pobožnost: najprej kratko pridigo, nato slovesne liturgije in blagoslov z Najsvetejšim. Posamezne župnije bodo imele pobožnost v naslednjem redu:

V ponedeljek, dne 17. julija stolna župnija. Govor in slovesne pete liturgije bo imel Prevzvišeni gospod škof dr. Gregorij Rožman.

V torek, 18. julija: župnija sv. Jakoba.

V sredo, 19. julija: župnija Mar. Oznanjenja.

V četrtek, 20. julija: župnija sv. Petra.

V petek, 21. julija: trnovska župnija.

V nedeljo, 22. julija: žup. sv. Cirila in Metoda.

V ponedeljek, 24. julija: župnija Vič.

Vljudo ste vabljeni, da pridete ob teh dnevih verofki iz posameznih župnij. Zbiranje v cerkvi na Selo ob 8. zvečer.

1 P. dr. Angelik Tominec obhaja srebrnomašniški jubilej. — Upravitelj župnije Marijinega oznanjenja v Ljubljani p. dr. Angelik Tominec praznuje na današnji dan srebrno mašo, ki bo ob 9 dopoldne v franciškanski cerkvi. Pridigal mu bo p. Hugo, kakor nekda na novi maši. Srebrna sv. maša bo slovesna s spremljevanjem orkestra. Jubilat je postal maziljenec Gospodov 16. julija 1914, novo mašo pa je pel 26. julija 1914, torej isti dan, kot je bila oklicana splošna mobilizacija, s katero se je začela svetovna vojna. V 25 letih duhovništva je jubilat poleg običajnega dušnopastirskega dela, spovedovanja in pridiganja z veliko ljubeznijo delal na socialnem in prosvetnem polju, hkrati pa z vno pisateljeval. Od l. 1931 mu je poverjena še velika župnija Marijinega oznanjenja, ki mu nalaga v dušnem pastirstvu ogromno delo. Z vsemi župljani, ki se na ta dan gotovo spominjajo jubilarja, želimo tudi mi jubilat vse najlepše k srebrnemu jubileju, zlasti pa še mnogo let blagoslovljenega dela!

1 Ob 25 letnici mašništva p. dr. Angelika Tominec bo danes ob 9 pri franciškanih pridiga, nato pa slovesna sv. maša. Izvajala se bo Saltnerjeva Missa seraphica z velikim orkestrom.

Dr. Ivan Hubad

zobozdravnik v Škofji Loki
zopet redno ordinira

1 Predstojništvo uršulinskega samostana v Ljubljani vabi učence vseh naših šol (izvzemši I. in II. razred), ki bodo 29. t. m. v Ljubljani, da pridejo v ponedeljek, 17. t. m., ob pol 9 dopoldne k pevski vaji za sv. mašo, ki bo v naši cerkvi 29. t. m. ob pol 7. Pele se bodo naše pesmi v esperantu.

1 V sedanjih vročih dneh uživajte čim več jogurta. — Gorenjske mlekarke zadruga Naklo.

1 Tombola v Mostah. Ali že imate tablice za tombolo Prosvetnega društva Ljubljana-Moste, ki bo dne 6. avgusta ob 15 na prostoru poleg cerkve sv. Družine v Mostah? Ako jih še nimate, le pridno po njih! Ne bo vam žal. Za 3 din dobite spalnico, šivalni stroj, devet koles, moško obleko, voz drv, vrečo moke, jedilni servis itd. Torej ne zamudite ugodne prilike!

Odvetnik Tornago

sedaj Cigaletova ulica 3
poleg sodišča levo

1 V Ljubljani so umrli od 8. julija do 15. julija t. l. Hebe Majda, 8 mesecev, hči banov. uradnice, Gospodarska cesta 13; Mohar Lucija, roj. Zvoček, 58 let, posestnica, Sv. Jerneja cesta 16; Ehrlich Rozalija, roj. Cerne, 53 let, zasebnica, Verovškova 22; Häupl Josip, 40 let, šofer, Celovška cesta 99; Sterle Jakob, 82 let, zasebnik, Galjeva 218; Jesenovec Franc, 28 let, soboslikar, Rožna dolina, Cesta XV-7; Jenko Peter, 65 let, prokurist in hišni posestnik, Celovška cesta 74a; Berlot Rafael, 39 let, trgovski poslovodja, Sv. Petra nasip 16; Schlamberger Viljem, 1 mesec, sin pasarja, Središka ulica 8; Strekelj Jožefa, roj. Jenko, 82 let, vdova tovarniškega delavca, Vidovdanska cesta 9; Sluga Frančiška, 83 let, prežitkarica, Vič 112. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: Kovačič Ana, 77 let, služkinja, Jevnica; Pavlič Pavla, 20 let, žena dninarja, Retje 10; Prosen Angela, 35 let, žena posestnika, Celovška c. 84; Florjancić Dušan, 10 mesecev, sin zasebnice, Rudnik 84; Robin Franc, 64 let, sedlarski mojster, Zg. Jezersko 45; Frelj Alojzija, 21 let, služkinja, Hraše 15, občina Lesce.

— Pri težki stolici, napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve časi naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

1 Vprašanja šentjakobskega okraja. Prebivalci šentjakobskega okraja Ljubljane so ponosni na to, da so se razmere v okraju zadnja leta, od kar županuje dr. Adlešič, na zunanji zboljšale in da je dobil okraj prikupljiveše lice. Omenjamo samo novi spomenik na trgu, ureditev pruskega dela ter zboljšanja glavne cestne žile od Pod tranče do Rakovnika. Pri tem seveda upamo, da se ne bodo zanemarile druge stvari, temveč, da bo prišlo počasi vse na vrsto. Treba bo še povezati med seboj posamezne ceste in tako spojit oba dela okraja, ki sta nekako ločena po starih podolžnih ulicah (Hrenova, Rožna) ter se tako izogniti nekaterim soteskam, ki onemogočajo večji promet. Posamezniki bodo morali pri tem gotovo nekaj žrtvovati v korist celote. Po vsej pravici zahtevamo šentjakobčani zase avtobusno postajo za smeri, ki teko skozi okraj na jug in zahod, da se s tem požiivi promet. Glavna odgovornost za poživitev okraja leži seveda — kar je pravilno poudaril zadnji občni zbor organizacije JRZ za St. Jakob — na hišnih posestnikih in na Judeh, ki imajo denar za gradnjo novih hiš. Šentjakobski okraj je gotovo po naravi najpriukupnejši, pa vendar pada po prebivalstvu, ker ni nikogar, ki bi bil pripravljen kupiti kako staro hišo ali več skupaj in postaviti lepo in sodobno stanovanjsko hišo. Tako je ves okraj skoraj kup starih in nezdavih stanovanjskih hiš. Se celo okrajno glavarstvo za ljubljansko okolico bi nam rado uslo iz okraja, čeprav bi lahko našlo za novo postopje primeren prostor v okraju, ki bi bil še izdatno cenejši kot v katerem koli drugem ljubljanskem okraju. Na življenje okraja vpliva brez dvoma tudi organizacijsko delo. Naša politična organizacija se je ves čas trudila, da bi zboljšala življenjske pogoje. Potrebno bi bilo seveda, da tudi šentjakobčani podpro delo svojih organizacij. Skoraj bomo dobili v župnijo cerkveno dvorano, ki pa bo seveda zaradi svoje skromnosti mogla zadoščati samo potrebam cerkvenih bratovščin. Zato bo potrebno, da napremo vse sile, da dobi okraj čim prej dostojen »Šentjakobski dom«, v katerem bodo našle gostoljuben krov vse naše svetle katoliške organizacije.

1 Osem okostnjakov so našli na grajskih »škancah«. Ljubljanska mestna občina že dalj časa preureja grajsko planoto in kopljejo delavci sedaj na zahodni strani, kjer so bili nekda prostori stare kaznilnice na Gradu. Predvčerajšnjim so pri odkopavanju našli delavci na okostnjake, ki so ležali prav goso drug poleg drugega. Vsega skupaj so odkopali 8 okostnjakov, ki utegnejo biti stari že okrog 100 let.

Nova kavarna »Slon«

v Ljubljani

Velika terasa — Vljudo vabljeni! — Pri odprtih velikih oknih se ti nudi lep razgled na promenado in park Tivoli, brez prahu, ropota in šuma. Priporočamo!

1 Tudi klanec Miklošičeve ceste bodo zalili z asfaltom. V soboto so zaprli Miklošičevo cesto ob Franciškanski ulici, ki je v klanecu tlakovana z velikimi kockami. Začeli so že izpirati z močnimi vodnimi curki špranje med kockami, prihodnji teden pa jih bodo zalili z asfaltom.

1 Gospodarska zadruga banka se je prelevila. Gospodarska zadruga banka, ki je pred leti s svojimi živahnimi barvami hudo kričala po Miklošičevi cesti, je dobila v teku let debelo patino prahu. Tudi sonce ji ni prizaneslo, tako da je

temeljito obdelana. Zadnjih 10 dni so ji prenovili zunanost in poživilili barve. Prihodnji teden bo zopet pokazala živahnejše lice.

1 Pripravljalna dela za jez ob stari cukrarni. Zadnji teden je ljubljanka, ki teče skozi mesto, sumljivo upadla. Ni vzrok temu prevelika suša, kakor bi kdo mislil. Pač pa so temeljito odprli zatvornico v Gruberjevem prekopu in tako teče sedaj večina ljubljanske mimo mesta, skozi Ljubljano pa le toliko vode, da središče ni preveč obdarjeno z blagodišečimi vonjavami iz kanalov. Ljubljano v mestu je bilo treba znižati zaradi tega, ker so že pričeli s prvimi pripravilnimi deli za jez in zatvornico ob stari cukrarni. Kadar bo ta jez zgrajen, bo v Ljubljani končao zaključena regulacija ljubljanske. Hkrati bo z zatvornico v Gruberjevem prekopu in z zatvornico ob stari cukrarni mogoče uravnati višino vode na Barju. Za sedaj so začeli z zemeljskimi deli za šempetrskim mostom. Največ odkopavajo ob levem obrežju in sicer takoj ob koncu betoniranega obzidja. Odkopavanje bo trajalo precej časa, vendar lahko upamo, da bo mogoče dograditi glavna betonska dela še pred jesenskimi povodnjami.

1 Za mestno kuhinjo v stari cukrarni je daroval g. dr. Francis S. Kosmerl, odvetnik in univ.

Mladinski tabor v Novem mestu

Danes se je v Novem mestu zbral cvet slovenske mladine na tabor, ki ga je priredila Zveza fantovskih odsekov v zvezi z Dekliškimi krožki. Od arca se veselimo napredka, ki ga je pokazala dolenska katoliška mladina, ter želimo taboru najlepšega uspeha! Naša slika nam kaže pogled na Novo mesto, ki je mesto dolenskega tabora. Druga slika pa nam predstavlja vodstvo novomeške podzveze fantovskih odsekov, ki na njegovih ramah te dni sloni vse ogromno delo organizacije kongresa.

V naslednjem podajamo še nekaj navodil za udeležence tabora:

Informacijske pisarne, rediteljski zbor

Vse informacije v tabornih zadevah bodo dajale informacijske pisarne, ki bodo poslovale ves čas tabora na kolodvoru, v prostorih Ljudske posojilnice na glavnem trgu in na stadionu. Tam se bodo dobili tudi taborni znaki in potrdilo o udeležbi na taboru.

Za red na zbiralščah, za sprevid na cestah in na stadionu bo skrbel rediteljski zbor, ki bo imel točno navodila za vse potoke tabornih prireditev. Obračajte se nanje in se njihovim navodilom brezpogojno podredite!

Zdravniška služba na taboru

Zdravniško pomoč na taboru bodo nudile ambulanice na kolodvoru, v Ljudski posojilnici na glavnem trgu in na stadionu, ki bodo označene z zastavicami

(rdeč križ na belem polju). Zdravniško službo bo vršil službujoči taborni zdravnik, prvo pomoč pa bodo nudili samarijanci, ki bodo na levem rokavu nosili bel trak z rdečim križem.

Samarijanci bodo ockrbovali udeležence tudi s pitno vodo na stadionu. V ta namen je odsek za ureditev stadiona dal napeljati na stadion vodovod z več vodovodnimi pipami.

Dalje bodo pripravljena na stadionu tudi zasilna stranišča. Pri vodovodnih pipah naj vladata red in snaga!

SPORED TELOVADNEGA NASTOPA

v nedeljo, 16. julija, ob treh popoldne na stadionu.

Rajalni pohod in proste vaje (člani). Proste vaje (mladenke).

Bradlja in drog (vzorna vrsta ZFO in novomeška vrsta).

Proste vaje (naraščaj).

Govor predsednika ZFO dr. St. Žitka.

Rajalni pohod in proste vaje (članice).

Proste vaje (gojenke).

Konj in krogi (vzorna vrsta ZFO in novomeška vrsta).

Proste vaje (mladci).

Vetop s tabornim znakom. Taborni znaki po 8, 4 in 2 din se bodo dobili v informacijskih pisarnah in pri blagajnah ob vhodih na stadion.

KOŽO VAM VARUJEM JAZ!

Pekoči sočni žarki pač lahko sijajo na Vašo kožo, toda ne smejo ji škodovati. Zato uporabljajte mene! Vaša koža bo namreč tedaj čudovito lepo rjava in že s svojo zunanjostjo boste razodevali pravega športnika in zdravega človeka, kar si vedno tako želite.

profesor iz Chicago, ki je znan tudi po svojih iznajdah na polju revne dijak, 2000 din ob priliki poseta pri ljubljanskem županu dr. Juru Adlešiču. Mestno poglavarstvo izreka plemenitemu dobrotniku najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

1 Glasovanje o Batori palači je med ljubljancami zbudilo precejšnje zanimanje. Skozi odprti prehod v palači se zlasti v popoldanskih urah vsi pa reka sprehajalcev. Vsi si ogledujejo provizorično nakazano zunanost palače in debatirajo o nižjem in višjem nadstrešku. Ne moremo povedati, kako bo glasovanje izpadlo, vidimo pa, da si mnogi skušajo ustvariti o glasovanju pravo sliko in da najprej prebirajo o tem izreke ljubljanskih dnevnikov, ki so nalepljeni ob bodočih izloženih oknih. Ker pa se seveda časopisje samo ni odločilo niti za eno, niti za drugo rešitev, mora pač vsak sam zase izbrati svojemu okusu odgovarjajočo odločitev. V treh dneh so do sobote popoldne še razdelili nad 9000 glasovnic, ki jih glasovalci večinoma vse zmečejo v nabiralnik. Nihče tudi seveda ne pozabi napisati svojega imena in stanovanja, ker vsak na tistem upa, da mu bo žreb morda prisodil kako nagrado.

1 Banovinski inštitut za raziskavanje in zdravljenje novotvorb v Ljubljani se tem potom lepo zahvaljuje družini Menardi C. iz Ljubljane, Trubarjeva ulica 2 za poklonjeno stensko sliko.

Primarij

dr. Pompe Janko

do 7. avgusta ne ordinira.

1 Tetaj za reševanje utopljenec. V ponedeljek, 17. t. m. prične v plavalni šoli na kopališču Ilirije tečaj za reševanje utopljenec. Plavalna šola je edina, ki posveča pažnjo tej koristni nalogi plavanja in je s svojimi dosedanjimi tečaji dosegla popoln uspeh. Tudi letošnji tečaj je namenjen predvsem za organe javne varnosti, orožnike, policijo, gasilce in samaritance in je razdeljen tako, da bo do 1. avgusta za izpopolnitev v plavanju, od 1. do 10. avgusta pa za reševanje in oživljanje. Konec tečaja bodo izpiti in javna produkcija v reševanju utopljenec.

Specijalistka za ženske bolezni in porodništvo

Dr. Jožica Žitko

se je vrnila iz inozemstva in zopet ordinira
Miklošičeva 7 Ordinira 3—5 Tel. 47-64

1 Tudi sod asfalta jim pride prav. Dva znana ljubljanska postopača, ki navadno posedata na kolodvorskih rampah in delata družbo »štokglazerjem«, sta v noči od 12. na 13. t. m. prav po domače sunila na Vidovdanski cesti vsak po en sod asfalta. Zelezne sode z asfaltom ima tam spravljene tvrdka A. Res iz Zagreba, ki zaliva sedaj ljubljanske, s kockami tlakovane ulice z asfaltom. Kljub temu, da so ti sodi težki nad 100 kg, se dajo dobro valiti in sta jih postopača lepo zvalila proti Vodmatu, kjer sta jih prodala. Trgovci, ki jih je kupil, je dal za oba sode 135 dinarjev, v resnici pa sta vredna nad 1000 din. Ljubljanska policija je hitro izsledila grešnika in ju izročila sodišču. Zagovarjati pa se bo moral tudi trgovec, ki si je prav lahko mislil, da dva postopača ne moreta imeti v zalogi sodov z asfaltom, kar je tudi dokazal s tem, da jih je kupil tako poceni.

Dr. France Debevec

do 13. avgusta ne ordinira.

Dne 1. in 8. avgusta bodo ordinacije od 10. do 12. ure dopoldne.

1 Devet let se že klati po Sloveniji, pa še ne zna slovensko. Te dni je prišla ljubljanska policija postopača in klateža Jožefa Hirschla, starega 26 let in rojenega v Nemčiji. Vagabund pa je po starših pristojen v Hrastnik in ga je nemška država že l. 1930. izgnala v Jugoslavijo. Vseh zadnjih 9 let se Hirschel klati po Jugoslaviji in Sloveniji, zanimivo pa je, da še sedaj ne zna slovensko. Hirschel je bil osumljen, da je letos sredi maja vlomil v graščino v Drtiji pri Moravah ter odnesel za okrog 10.000 din srebrnine in perila. Moravska žandarmerijska postaja ga je že dolgo časa zasledovala, ko se je končno ujel pri ljubljanski policiji, ki ga je izročila sodišču.

Št. Jurij ob juž. žel.

Kot priprava na kongres bo danes ob pol 5 v Črnlci pri kapelici Kristusa Kralja cerkvena slovesnost. Najprej bodo deklamacije in zborni nastop ženske mladine, nakar bo v imenu fave spregovoril tajnik FO Zdravko Vošnjak. S petimi večernicami in kongresno himno bo prireditev končana. Pridite v obilnem številu!

Knjiznice in znake za KKK dobite v trgovini E. Zdošek, Otroci, ki se žele udeležiti izleta na kongres, naj se do sobote, 22. t. m. prijavijo pri gđ. učiteljici M. Jagrovi. Voznino v znesku 20 din plačajo v naprej.

Hrošči so se pojavili v znatnem številu. Gotovo jim bo prevroče in se bodo kmalu zopet zarili v hladno zemljo.

Večdeljsko branje

V bitki s Turki

Dogodek s potovanja

Stavbenik, ki je imel najdaljši vrat in najboljše oči, je prvi zagledal minarete Odrina. Z desne strani je Vardar donasal zelene vode v umazano Marico, po kateri so študent, časniki in stavbenik poganjali dva gumijasta čolna. Mrzel veter, ki je vel od morja sem, je povzročal velike valove. Vsakemu inozemcu, ki nima turškega vizuma, je prepovedano stopiti v Odrin. A kar prvi prepoveduje, temu se drugi ne pokorava zmeraj. Časnikar je bil teh misli, da bi bilo bolj pripravnost, če bi taborili na turški strani in bi odondod nepazna prišli v mesto. A druga dva sta tvorila večino za grški breg.

Zavoljo tega je stala čez pol ure v grškem gozdu samih brestov od sonca obeljena hišica, točno pol kilometra pred mostom čez Marico, in časnikiar je spoznal v njej obmejno stražnico.

Študent je imel mrzlico in povišano vročino in je dejal, da bo mogoče v sanjah videl Odrin. Zato sta onadva imela prosto.

Stavbenik se je jako hudoval na turško stavbarstvo, ki se je večidel prikazovalo v bednih, lesenih vilah. Medtem ko je izrazil bojazn, da bi po kakem požaru ne ostalo od Odrina nič drugega ko pet kilogramov žebeljev in nekaj železnih mostov, je pa časnikiar preudarjal, ali je kaka debeluha turkinja vredna štirih vretic v časopisu. Šla sta v copatah v dve mošaji, pozvedela sta pri grškem menialcu, v kakšnem razmerju sta si bolgarski lev in grška drahma, ne da bi sklenila kake kupčije. Potepala sta se po zverženih ulicah, ne da bi bila česa pametnega domislila ali kaj neopametnega doživela, ko sta prišla nazaj, se je bilo vendarle nekaj zgodilo.

Neki debeluhar z rumenim balonskim kolesom, avtomobil trobilom in avtovskimi naočniki, v modrem trenčkotu s kapuco je toliko časa trobil, dokler se ni študent izluščil iz spalne vreče in bil narej. Debeluhar je glado govoril francosko, pojasnil je zadevo, češ da je grški breg prav tako turški. Da je tukaj tako rekoč sredi Turčije, bivanje tu je pa dovoljeno samo Turkom in inozemcem s turškim vizumom. In — (z ukazovalnim podarkom!) — če ne bo tale stavba do jutri izginila, bo treba plačati dvojno vizumsko pristojbino!

Zaradi takšne resne novice je ugasnila petrolejska leščerba. Stavbenik je imel hude sanje o izgubi zamenjavo denarja, študent je sedel na stol, ki se je odvijal visoko v nebo, in časnikiar se je stokrat priklonil navdušenemu občinstvu v gledališču, kjer so vzklíkali njegovi papirnati drami.

Drugo jutro je debeluhar zasajel stavbenika in časnikiarja, ko sta izstopila iz menjalnice, in ju je izročil bližnjemu stražniku. Takaj sta dva spoznala mestno policijsko načelstvo in njegovega načelnika. Ker sta se zaradi varčevanja trdovratno branila, da bi si dala napraviti vizum, so ju dve debeli uri pustili etati na hodniku, dokler niso stavbenika poslali po potni list študenta. Medtem je časnikiarja doletela čast sprejema pri načelniku.

To je bil odlični gospod krog petdesetih let, ki je samo šepetal in ki si je dal obračati liste uradnih zapisnikov, saj je v eni roki držal cigareto, z drugo pa se je poigraval z verižico pri uri. Vsi stražniki so se mu globoko priklanjali in so imeli gumijaste pete. Načelnik se je ponižal, da je poslušal dolgovestno pripovedovanje v francoski latovščini, ki jo je obtoženec lomil, in mu je zdaj pa zdaj s kako besedo pomagal. Vendar ga je odpustil brez kakšne pojasnila. Stavbenik je princel potni list študenta, in debeluhar od prej ju je poklical k sebi in jima vpljudno in mrzlo povedal, da eta do treh prost. Potem pa da naj prideta po potne liste.

Medtem je stal študent, zavrt v kopalne plašče vseh treh, v brestovem, sedaj turškem gozdiču. Slednjič eta onadva prišla, in stavbenik je po šest — do osemkratnem poskušanju slednjič le zakuril in izonegal nekakšen vroč čaj. Ob določenih uri sta časnikiar, in zdaj še študent, vetopila v policijsko postlopie, da bi dobila potne liste in oprostilo razsodbo.

Policijski načelnik si je dal ponoviti zgodbo o pregrehi, govoril je o dovoljenju prehoda čez Marico in ju je pustil na turški, po moderno predelani zofi, čakati na končno obsodbo. Čez eno uro eta oba v spremstvu krivonovega služabnika pravice zapustila Odrin. Kolikor se je dalo razumeti, jim je bilo dovoljeno peljati se po vodi do grško-turške meje, da jim bodo ondi vrnil potne liste. Sprematvo, sestoječe iz seržanta in treh zastopnikov skromnega vojaškega stanu, je dobilo pismena navodilo policijskega načelnika.

Na vso moč, kolikor je le bila vroče krvi v teh treh, so se upirali takšni odredbi. Stavbenik je skušal seržantu pojasniti, da je reka plitva in naglotokeča in da bo gnala čolne brez dvoma kar navzdol. Seržant sicer ni razumel te prevare, vendar ga je njegova vojaška naloga že tako in tako oprostila vsakršnih lastnih mišli. Slednjič je vsem trem zaukazal, da naj nesejo čolne ob reki navzgor. Časnikiar je izbruhnil v teatralične čest impossible (nemogoče!), in študent se je molče ugedel na breg. Nato je seržant prijel časnikiarja za roko in je, ne da bi trafil besed, odšel z njim skozi gozdič brestov v vojaško taborišče in je svojim ljudem ukazal, naj nanosijo grozdja, moca in pečenega krompirja.

Ker je pa časnikiar pri priči izgubil glavo, je vzel največje kose mesa in grozde, pri čemer se je seržant tako zadovoljno smehljaj, da je časnikiarju šla otroška mišl skozi možgane, češ, ali ga hočejo zastropiti?

Nenadoma je začel seržant telefonirati. Na pravil je 20 do 30 obratov in je zatulil zdaj v govorilo zdaj v slušalko tri minute dolgo, da je šlo skozi ušesa: »Alo! Alo! Alo! Eleni! Eleni! Eleni!« Časnikiarja je že mrzlo spreletavalo.

Naslednja seržantova odredba je bila ta, da naj odnesejo čolne na kolodvor, ki je bil koj zraven. Pri tem je neki vojak izsedel stavbenikove škornje in jih po tihem in skrivši porinil pod grm, kjer jih je časnikiar prav tako molče spet odvel.

Ko se je ponočni ekspresni vlak ustavil v Odrinu, so videli potniki tri mlade ljudi v kopalnih plaščih, kako so razdevali svoje čolne in jih tlačili v nahrbtnike in torbe. To opravilo so izvajali tako natančno, kot se nikoli. Ko so bili slednjič gotovi, ni bilo nobenega izvoščka več, ki bi jih bil odpeljal

do meje, kakor je ukazovala postava. In ko je neki majhen, molčljiv uradnik spalnega vagona, ki se je že koj od prihoda vlaka kot francoski tolmač trudil za povoljno razrešitev te zadeve, vendarle še ne-kje iztaknil izvoščka, so oni trije izjavili, da nimajo denarja.

Ker ni imelo povelje o takih zadržkih nobenih navodil, sta seržant in uradnik spalnega vagona povabila vse tri na čaj. Zraven so kadili turške cigarete. Uradnik je bil jako radoveden in je vrtal vanje z vprašanji, dokler jih ni obšla dremavica. Seržant jih je vzel s seboj in jim odkazal vojaške postelje. To noč je sleherni od teh treh stlačil svoj denar v nogavice, ki je bil vanje abut.

Prihodnje jutro seržant ni bil dobre volje, uradnik pa ni bil naspan. Na vsako vprašanje in na vsak predlog je odgovoril z orienteko natančnostjo, da policijski načelnik nima zdaj nobene besede več, in da je za vse le seržant odgovoren. In seržant je kratko in malo ustavil izvoščka, do- ločil je kar ceno 120 piastrov, od katerih jih je 80 kar precej dal v svoj žep, in mladeniči so se s ser-

Angleški hidroplan »Yankee Clipper«, ki je z 19 potniki prispel v 27 in pol urah iz Newyorka v Southampton v Angliji.

žantom odpeljali z gugajočo se kožijo v preočeneno jutro, v katerem so se minareti Odrina pravilčno lesketali. Bili so celo dobre volje, in študent je izjavil, da vendarle niso zastopni izdali denarja.

Na meji, ki so jo potegnili med grško obmejno stražnico in turškimi vojaškimi šotori, je kočija obstala. Najprej so ti trije mladeniči sedeli od devetih do dvanajstih na svoji prtljagi in so si preganjali čas z domnevmi o prihodnjih dogodkih. Ko je sonce stalo najvišje, je prišel nekakšen grški podčastnik v taborišče in je izjavil, da on ni za to pristojen, a je napovedal za ob dveh popoldne prihod dveh grških častnikov.

Na tistem mestu ni bilo nobene železnice in nobene Marice, niti ne vasi Ure so leno in zgosteno minevale, in pripekajoče sonce je vsem trem strahotno palilo živce, ker so morali — namesto da bi pluli po Marici — sedeti kot civilisti manjvrednih okolnosti s tri stoti težka prtljaga ob cestnem jarku. Ko je bilo štiri popoldne, se je pojavilo grško odposlanstvo. Mali turški efendi, ki ga je bil vendarle dosegel eden od neštetihi telefonskih klicev, je vodil razpravo, pri kateri so Grki obžalovali, da navzlic vizumu ne morejo dovoliti vstopa v mesto. Očividno je prehod čez mejo na takem kraju in še v družbi turške pehote vzbujal njih nezaupanje.

Nastrojenje mladeničev je zdrknilo globoko pod ničlo. S kruljenjem v želodcu so postopali krog turške kuhinje, ki se je iz nje širil ljubeznivi vonj fižolave juhe. A oni so dobili le mlačno vodo za britje.

Časnikiar se je uro dolgo mazal z milom. Študent si je pomotoma dvakrat umil zobe, a stavbenik je s skrbnimi škarkari tako dolgo obdeloval svoje nohte, dokler ni izginil beli rob.

Telefon je molčal, sonce je zatnilo, in Ali, podčastnik, se je z mladeniči odpeljal v Carrağage, ker so izjavili, da bodo z vlakom prešli grško mejo. Zivinski voz je stal zdaj samo 40 piastrov, od katerih si Ali tudi ni pridržal več kot 20.

Na kolodvoru Carrağage so zvedeli, da se odpelje vlak k morju ponoči ob treh. Ali, ki je imel potne liste, je za urico izginil, in se je potem ponudil, da bi jim za odkupnino 1200 piastrov od glave (krog 400 dinarjev) izročil potne liste. Toda mladi potniki so mu zabrusili v obraz, da se mu brez dvoma meša, molče so obsedeli na svoji prtljagi, kupili so si za svojo poslednji turški denar melona in so pljuvali zrna v čakalnico Carrağage. Čez uro se je Ali navlečal tiščati vanje. Potne liste je izročil trem prostakom in se je odstranil. Oni trije pa so se obdali s hladnokrvnostjo orientalcov.

Vojači, troje jih je bilo, so bili seveda še manj pripravljeni kot njih predstojnik, da bi si naprtli odgovornost za tri evropske postopake in njih nenavadna prometna sredstva na svoja ramena. Zatorej so jih odvedli v bližnje vojaško taborišče in so se ulegli na uho, po tihem upajoč, da jih bo Alah čez noč razsvetlil ali da bo policijski načelnik kaj drugega odredil.

Ob devetih je prišel vlak. Čez deset minut se je spet odpeljal — pa brez mladeničev.

Zdaj pa je bila turška kolodvorska policija tišta, ki ni dovolila vožnje brez turškega vizuma. Zato pa jih je spremljal turški vojak z nabito puško vzdolž tračnic, ki so čez deset minut dosegle grško ozemlje. Zlomljenih udov, z visoko privihanimi hlačnicami, veak po en stot na plečih, tako so hodili svoj križev pot. Študent je bil prepaden kakor pri maturi, stavbenik pa je grozil, da se bo pritožil pri vladi, pa čeprav bi zato izbruhnila nova svetovna vojna. Čez dolgo časa je prišel po poti oslar, ki bi natovaril na opla polovico prtljage. Ker pa plačilo, ki ga je zahteval, ni bilo baš majhno, so se vsi trije skrtajoč z zobmi lepo zahvalili. Čez deset minut nato pa je prevzel prtljago za polovično ceno. Dozdevalo se je, da se bodo osliču nožice polomile pod težo, a oslar je tudi še zlezal na vrh vsega. Nožice pa so zdržale še do turške obmejne čuvajnice, ki je stala na vzvišenem bregu, za 500 m pred Grško.

Neki nov seržant jih je prevzel z največjo naglico in je mladim ljudem komaj pustil, da so se

oddahnili, in nato jih je odvedel h grški čuvajnici, kjer jih je z nekaj besedami takorekoč oddal. Časnikiar je koj zavohal fižol in se je ugedel v kuhinjo. Z nekaterimi drobci šolske starogršine je toliko časa motovilil okoli, dokler ni izsilil skledo fižola za vse tri.

Toda grški telefoni niso bili nič boljši od turških, in tuljenje »embrosov« je prav tako presedalo živcem ko »efendi«. Ob vznosu čuvajnice je bila grška dežela, a poklicani poveljniki je prepovedal tak prehod grške meje. Stavbeniku so pa zdaj živci odpovedali in tako divje je nahrulil grškega podčastnika, da je ta napel petelina na puški.

In nasproti stoječa čuvajnica s polmesecem in z zvezdo je spet zagledala te tri mlade potnike.

Ali, ki je bil tukaj za kuharja, je bil sam, in mladeniči so sklenili v svojem abupu poslednji

RADENSKO KOPALIŠČE

po naravni ogljikovi kislini naimo- nejše kopališče v Jugoslaviji

zdravi z uspehom bolezn: srca, ledvic, živcev, želodca, notranjih žlez

Julij, avgust, penzion 10 dni Din 750.—. Vračunano: stanovanje (izvzemi sobe Terapije), hrana, zdraviliške takse, sobna postrežba ter pitna kura. — Zdravniku ter zdravilne kopelji je plačati posebej. Obširne prospekte dobite na zahtevo pri Putniku ali pa naravnost od uprave kopališča

SLATINA RADENCI

korak. Našmehnili so se Aliju, še enkrat so pograbili svojo prtljago in so hoteli oditi — navzdol v dolino, kjer je brez dvoma kje v bližini tekla Marica.

Toda Ali je bil proti. Zalostno so prisledli k njemu. In ko je moral dobiti čez čas v neko kamrico, se je študent izmuznil. In ko se je kuhar spet pojavil, je študent že tekkel po tračnicah v Odrin, kjer ga je zakledal seržant prvega dne in ga eledil, a študent jo je ucvril naravnost na policijsko načelstvo in vse brez sape planil k načelniku, rekoč: »Me voila!«

Načelnik je bil odlični gospod in ni poslušal tožb in pritožb študenta, ampak je govoril o drugih stvarih.

Medtem ko eta stavbenik in časnikiar jedla fižol, je pozvonil telefon, ki ga Ali navzlic vsem poskusom ni bil spravil v tek, in je oznanil svobodo.

Čez eno uro nato je prihitel študent, ves žareč od veselja, in je potrdil veselo vest. Seveda se Turkom ni tako zelo mudilo, in ko je prišlo dokončno dovoljenje, je nastopila že četrta noč. Vendar so bili trije mladi popotniki dovolj zadovoljni s tem, ker so s svojo železno žilavostjo premagali celo turškega sv. Birokracija!

Več ko štiri do pet kilometrov je vsak od njih hropel pod svojim stotom prtljage preko turških strnišč, dokler ni šlo več. Nekje na njivi so si postavili šotor in so omahnili.

To je bil poslednji udarec.

Drugo jutro zarana pa sta že dva gumijeva čolna, natovorjena z melonami, kruhom in lepimi željami civilnega prebivalstva, počasi plula po Marici navzdol.

In stavbenik, ki je imel najdaljši vrat in najboljše oči, je kot poslednji videl blesteče se minarete Odrina.

(R. Hyggins.)

»Preteta reč, vrtim in vrtim, pa ni drugega kot šušljanje!«

BANKA BARUCH

11, Rue Auber, Paris (9^e)

odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kursu. Vršje vse bančne posle najkulantneje. Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše ček, račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Francija: št. 1117-04, Paris; Holandija: št. vilka 1458-64, Ned Dienst; Luksemburg: št. vilka 5967, Luxembourg. — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice.

Večerna senca

Gračak je bil zašel v gozdu. Spotoma je bil izgubil svoj lovski rog, in tako ni mogel priklicati svojih lovkovih tovarišev. Storila se je temna noč. Gračak pa je še vedno taval po gozdu, lačen in truden. Vpihi in klicati ni mogel več; glas mu je bil že onemel. Bil je ves obupan. V temi je otipal štor in je sedel nanj. Ko je tako sedel in premišljeval, mu je nasproti zapihal veter. Zazdalo se mu je, da voha duh ocvrte slanine. Začudil se je: nekje v bližini so ljudje! Toda luči ni bilo videti nikjer, in glasov ni bilo slišati, le drevje je šumelo in veje so pokale. Zanimal je ogenj. Komaj pa je zagorelo in se posvetilo, je v bližini odjeknil močan glas: »Kdo kuri v gozdu? Ali bi rad zanimal požar?« In že so se bližali koraki. Prišli so trije moški. Najmlajši je svetil s hlevsko svetilko. »Kdo si?« je vprašal iz teme starejši izmed moških.

Gračak bi bil rad odgovoril, toda grlo se mu je bilo posušilo od kričanja, in ni mogel spraviti iz sebe glasu.

Pomahal je z roko in moški so stopili bliže. »Izgubil sem se od družbe,« je rekel z zamolklim glasom. »Ako ste tolovaji, vam povem, da nimam belica pri sebi. Ako pa ste pošteni ljudje, mi pomagajte, da pridem do svojih!«

»Nismo tolovaji, in nam ni do denarja. Pošteni oglarji smo, in radi vam pomagamo. Toda noč boste morali prenočiti pri nas,« stli so v koč, in oglarji so postregli gostu z vsem, kar je premožga koča.

Naslednjega dne, navsezgodaj so se odpravili na pot. Starejša brata sta spremljala gračaka, mlajši pa je ostal doma, da čuva kopo. Dolgo so hodili in gračak se je čutil, da je zašel tako daleč in po tako nevarni poti. Med potjo je segel v žep. Prestrašen je obstal. Iskal je po žepih in je bil silno vznemirljen. »Nekaj sem izgubil,« je rekel spremljevalcem. »Nazaj moram v koč, da poiščem tam!« je dejal in se je okrenil. Ogledarja sta mu sledila, in sta ga izpraševala, kaj je izgubil; on pa njima ni hotel povedati. Ko je po koči pretaknil vsa kota in pregledal okrog koč, kjer je zjutraj hodil, je povedal, da je izgubil dragocen prstan.

Ogledarjem je bilo nerodno. Bili so ee, da jih bo gost sumnil. Zelo so bili potrti in so dejali, da bodo iskali vse do tlej, da najdejo prstan. Gračak jim je objubil visoko nagrado in je odšel po poti, ki so mu jo pokazali ogledarji.

Zdaj so šli vsi trije bratje in so iskali. Tekali so iz doline v hrib, s hriba v dolino, vse po krajih, ki jih je bil gračak navedel. Dolgo so iskali. Ni jim bilo toliko do nagrade, kolikor jih je skrbelo zaradi suma.

»Pojdimo nazaj k ognju, kjer smo našli gračaka!« je svetoval mlajši brat.

»Tam smo že vse pretaknili,« sta oporekala starejša brata, vendar sta sledila mlajšemu. Pri nekem grmu se je mlajši nenadoma ustavil: opazil je bil, da je na grmu osmukano listje... in se je zasmejal. Tedaj so vsi trije hkrati vzkliknili: »Prstan!«

Ker so ga vsi trije hkrati zagledali, je bila odločitev težka, kateri izmed njih naj prstan pobere. Sklenili so da gre prednost najstarejšemu. In tako je pobral prstan najstarejši brat in ga je odnesel v grad. Grof se je silno razveselil, vendar je podvomil, ali je vse tako, kakor je bil povedal najditelj. Pridržal je fanta v gradu in je poslal po brata. Ogledarja sta prišla v grad, in gračak je vsakega posebej vprašal, kako je bilo s prstanom. Vsi trije bratje so izpovedali enako. In gračak je bil prepričan, da so ogledarji pošteni.

»Kakšne nagrade si želite?« jih je vprašal.

»Ali želite denarja ali kaj drugega?«

Ogledarji so se spogledali in niso vedeli, kaj naj poročajo. »Ti odloči!« je rekel starejši srednjemu. Srednji pa je pogledal mlajšega...

Ta pa je odgovoril: »Saj veste, da nam je rajni oče vedno govoril, da je denar varljiva stvar, ki ne prinese vedno sreče. Stanovitna je samo zemlja. Zemlja človeka nikoli ne vara. Pa tudi nje ni moč prevariti, zato je tudi tud ne mara obdelovati. Kakor ji posojaš, tako ti vrača. Dolžna ti zemlja nikoli ne ostane: ako letos ne zmore, ti da naslednje leto toliko več!«

»Dobro, dobro!« sta rekla brata. »Denarja ne maramo. Dajte nam zemlje, gospod grof!«

Grof, ki je imel devet gradov, zemlje pa kar za kraljestvo, je bil zadovoljen. »Dobro, dobili boste zemlje — toliko, kolikor jo bo odmerila senca vaših teles ob sončnem zahodu. In to zaokroženo! Zdaj si odpočijte, na večer pa bomo odmerili na travniku. Po tej meri bom potem odkazal na meji posestev.«

»Le kako misli grof e to rečjo?« so ugibali bratje, ko so odpočivali na travi za gradom. Sta

rejši brat je bil dolgin in se je veselil, da bo njegova senca precej zalegla. Potem je tiho pošepetal srednjemu bratu na uho. »Prevarila me bosta,« je pomislil najmlajši in je bil žalosten. Majhen je bil in droban in se je komaj splačalo, da bi se postavil za mero. Starejša brata sta ga dražila, da bo njegove sence komaj toliko, kar bi pokrili z rjuho.

»Ne bojte se zame! Bog bo že dal, da bo prav,« se je branil.

Ob zatonu je zapel rog, in bratje so odšli na travnik. Tam so bili zbrani grof in njegovo spremstvo. Sončna obla je bila komaj za moža nad zemljo in se je hitro bližala zatonu. Grof je poklical najstarejšega brata. Ogledar je stopil na znamenovano mesto, zavaljal se je in se je dvignil na prstih, da bi bil še večji. Njegova senca je pokazala daleč čez travnik in se je večala v čudnih oblikah in je — rastla in rastla... Zdelo se je, da ima dve glavi in dvoje ramen. Vsi so se čudili. Oskrbnik je tekel na travnik, da bi zabil kol, kar

Platno, samo platno

Preproste obleke po športnih krojih so iz platna, ki se ne mečka. Njih krila, ki so iz več, v ravni smeri blaga urezanih pol sestavljena, se večidel zvončasto končajo, ali pa so široka zaradi več vložjenih gub. Njih bluze so navadno slične moškim erajcam in imajo majhen ovratnik, ki se uleže okrog vratu; ali pa tvorijo visoki reverji majhen, špičast izrez. Za okras imajo te obleke gube, ki so največkrat iz istega blaga. Ti gumbi niso le za zapenjanje bluz, marveč so positi tudi po krilu prav do roba. Razen gumbnih okrasov so v modi tudi majhni, na vrh priti ali vdeleni žepki. Tudi robčki so lep okras na obleki. Rokavi so kratki, jako preprosti in so na ramenih z majhnimi robčki poudarjeni.

Za poletje so tudi primerni kostumi iz platna

je zagledal za grmom srednjega brata, ki je s svojo senco daljšal bratov delež... Takoj je naznanil prevaro grofu.

Zdaj je bil na vrsti najmlajši brat. Spal je na travi in so ga komaj spravili pokone. Povedali so mu, kaj sta naredila brata. Ko se je ozrl, je opazil, da tone sonce že za hrib. Skočil je pred grofa in je rekel: »Torej — Bog za pričo, toliko zemlje — na štiri vetrove — dobim, kolikor jo odmeri senca moje postave?«

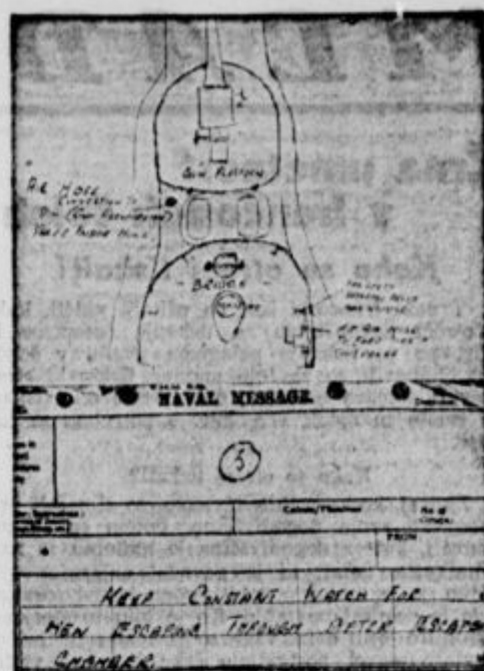
Grof je pritrdil. Ker pa mu je bilo sedaj žal zemlje in se je hotel s pritlikovca ponorčevati, mu je rekel, naj teče na grič in naj odonot meri. Mislil je, da bo tam senca krajša, ker bo na prelomu zginila za hribom.

Fant pa je vedel svojo in je stekel na grič. Tu se je postavil na najvišjo točko, stopil je na prste, dvignil roke in je vzkliknil: »Gospod grof, ali vidite mojo senco na drugem hribu?«

Grof se je prestrašil. Fantova senca se je začela čez ves travnik in je segala do vrha hriba, ki je ležal na nasprotni strani...

Toda grof je grof in beseda je beseda! In tako je dobil najmlajši brat lep kos zemlje, ki pa jo je pošteno delil s svojima bratoma.

(M. Kepa.)

Poslednje sporočilo iz angleške podmornice »Thetis«: načrt lege podmornice in besedilo za pomoč, kar so privezali kapitanu Oranu na roko. Medtem pa je umrlo 99 ljudi v podmornici.

TEHNIKA

O gradnji ladil

Spomini na prvo morsko vožnjo ostanejo ponavadi človeku živo v duši. Posebno takrat, kadar te spremljajo na prvi morski poti namesto udobne in prijetne vožnje, slabosti, ki jih povzroča razgibana vodna gladina. Še več skrbi, kakor slučajnim potnikom, pa povzročajo valovanje morja graditeljem ladil.

Ladja je s stališča graditelja prav za prav žibka zgradba. Njeni nosilci, največ sorazmerno tanke stene, morajo do kraja zadostiti namenu, ki mu služijo. Ze sorazmerno majhno odprtino v steni parnika je lahko za tovor in posadko usodna. Na prvi pogled je vidno, zlasti če gledamo samo na zmerno vožnjo po dokaj mirni gladini, da sile, ki sta jim plašč in ogrožje parnika izpostavljeni, niso posebno velike. Toda, že če pomislimo, da vzdružujejo boki ladje ogromen vodni pritisk, ki meri v globlini 10 m že približno 1 kg na vsak centimeter površine, kar da na ploskev 1 m² pritisk desetih ton, bomo videli, da nastopajo tudi pri običajni vožnji precejšnje obtežbe.

Se bolj se zvečajo zahteve, kadar moramo računati za parnik obtežbo v vihnem vremenu. Tukaj je treba misliti razen na pritisk vode, tudi na mnogo drugih činiteljev. Voda premetava ladjo. To izračunanje sil, ki pri tem nastopajo, je treba poznati obliko in mere valov, trajanje posameznega vala itd., ker so od valov odvisne obtežbe, ki jih mora telo ladje vzdržati. Kadar pluje parnik čez dolino valov, je podprt v obeh skrajnih točkah na nosu in na krmi. Trup mora v takem primeru vzdržati težo vsega tovara in ladje, ki hoče parnik sklopiti in mu odpreti boke nazven. Čisto drugačne sile nastopijo, kadar vzdigne val ladjo na svoj hrbet. Tedaj je trup ladje podprt v sredini in teža obeh koncev mu skuša raztrgati boke. Te obtežbe se precej hitro menjujejo in čas, ki preteče, da se val z najvišje točke zniža v dolino in spet povzra v hrbet, traja pri nemirnem morju kakih 8—12 sekund.

Le iz tega vidimo, da so podatki o gibanju, obliki in trajanju valov za gradnjo ladil zelo važni. Seveda je treba najprej zbrati primerne podatke. V laboratorijih in na majhnih modelih je to nemogoče. Zato so za tako raziskovanje opremili posebno ladjo »San Francisco« in jo opremili z aparati, s katerimi so beležili gibanje morske površine in gibanje ladje same.

Najbolj preprost način je bil ta, da so na boku ladje vgradili primerna stikala, ki so bila zvezana s posebno ploščo v ladji. Na plošči so bile vgrajene lučke, ki so se zasvetile, kakor hitro je stikalo na boku prišlo pod vodo. Ko je ladja plula in so valovi oblivali njene stene, so se lučke na steni prižigale v istem vrstnem redu, kakor so valovi pljuskali na ladjo. Prižiganje luči so posneli s fotografsko kamero na kinofilm in tako dobili pol vala, kakor ga opazujemo z ladje. Seveda pa pri tem delu niso mogli dobiti resnične višine valov, ker se je tudi ladja sama premikala gori in doli. Zato so si morali pomagati tako, da so na poskusni ladji vgradili naprave, ki so jih vrtavke vzdržale v vodoravnem položaju. Upoštevati so morali pri določevanju resnične oblike vala. Tudi sunke, ki nastajajo pri vožnji. Merjenja so pokazala tudi, da se osnovna oblika vala dostikrat izkazi z manjšimi valovi, ki nimajo iste hitrosti in višine kot glavni val. Pri posameznih valovih so opazovali na odprtem morju dolžine do 186 m in višine do 17 metrov.

Varstvo nohtov

Lahko dosti delaš na vrtu, pa imaš vendar snažne nohte. Kako to? Tako, da zasadiš nohte, preden greš na delo, v kos navadnega mila. Plast mila, ki pride tako pod nohte, jih varuje, da se ne umažejo.

Pariška moda v boju zoper vohune

Poročilo iz Pariza.

Pariška četrt: krog trga Vendôme z ulice de la Paix ali s še bolj važno ulico Faubourg St. Honoré in Elizejske poljane — je v teh tednih polna strahu sprito ogleduhov. To pa nima nič opraviti s politikom. Ogleduhi, ki se tod potikajo, se zanimajo za svilo, brokat, tančico taft in kar je sličenega na pozorišču mode. Toda ti vohuni, ki imajo prav tako, kot njihovi vojaški sovrstniki, fotografski aparat in risalni svinčnik, so za industrijo, ki je v Franciji velikega pomena, prav tako »sovražniki št. 1«, kakor ovađuhi, ki so politično nevarni. Vsaka vodilna modna tvrdka je zapletena v trdovraten boj zoper vse moške in ženske, ki skušajo posnemati v Parizu modele in nato v Bostonu ali v Cikagu, v Londonu ali Varšavi na prvi jesenski reviji zmagovalno kazati isti model, ki se prav tedaj razkazuje v Parizu kot »originalna zamisel«.

Kdor si misli, da kar greš na prvo modno revijo, pa vzameš fotografski aparat ali risalni papir pa svinčnik, pa je, ta bo obvisel že na prvi žični oviri. Prva ovira je vratar, ki na prvo predvajanje modelov eploh ne spusti v hišo nikogar, ki se ne more z izkaznico izkazati. Pa če desetkrat poveš, da si kupec in boš kupil kar tri modele, pa dosežeš tiste dni, ki so rezervirani za kupovalce modelov, le vljuđen, obžalovalen nasmeji. Če se je pa komu posrečilo, da je na podlagi osebnega povabila modne tvrdke prišel mimo vratarja dalje, pa te v sosednji veži že prestreže drugi čuvar mode. Tu sedi kak tajnik ali kaka ljubka, toda neizprosa tajnica, ki pravi: »Ali smem videti vaše nakupovalno pooblastilo?« Le kdor ima takšno posebno, s fotografijo in policijskim dovoljenjem opremljeno pooblastilo, je upravičen, da sme kupovati modelne obleke za to in to tvrdko. Spustijo ga noter in ima najprej pravico in dolžnost, da odpre denarnico. Vsak nakupovalec mora položiti precejšnjo vsoto denarja, ki se potem zaračuna pri nakupu modela. Kdor bi rad videl predvajanje modelov, se mora zavezati, da bo kupil vsaj en model. Izključeno je torej, da bi prišel kdo tjakaj le oči past. Seveda veljajo ti predpisi le za tisto predvajanje modelov, kjer so prisotni nakupovalci inozemskih modnih salonov, ne pa, če bi kdo rad zasebno kaj zase kupil. Da se euejce vse položene vsote denarja okrog številki s štirimi mesli, je itak razumljivo!

Kako pa napravi »Kokor, kot Parižanke imenujejo modno umetnico Madame Chanel, če hoče kako novo zasnovano večerno obleko zavarovati

sprito konkurenco? Ona si dá svoj model patentirati, to se pravi, da ga izroči varstvu policije. Modele modnih kolekcij fotografira o in naslikajo z barvami, ki so takšne, kakor barve modelov. Fotografije in risbe nalepijo v knjigo, vsak model dobi podroben opis in svojo številko. Knjigo dobi potem pristojna policijska oblast, ki pritise v eredo vsake risbe svoj uradni pečat. Ta policijski žig pomeni: »Večerna obleka št. 365 tvrdke Chanel je s tem patentirana.« Samo Chanel ima pravico, to obleko prodajati. Če se isti model pojavi v kakšnem drugem modnem salonu, tedaj je to modna tatvina, ki je po zakonu kazniva.

Nedavno so razkrinkali neko Američanko, ki je imela v cvetki na prsih majcen fotografski aparat. Tudi v zaponkah na torbicah, v dozah za puder ali celo na podveznicah so že odkrili fotografske aparate. Med predvajanjem novih modelov je vsakršno pisanje ali risanje prepovedano. Če se kdo zanima za kak model, glasno pove tisto številko, in tajnica si jo zapiše. Nekaj jako prevežani vohun je nekoč izvolal, da se da nemoteno študirati modele, kadar predvajalke gredo iz oblačilnice v predvajalni salon. A tudi to zdaj nič več ne velja. Zakaj, zdaj dobi eleherna predvajalka varnostni plašč iz bele tkanine, ki ga ima na sebi, kadar ni v salonu za predvajanje. Tako šinejo lepe predvajalke kakor duhovi mimo tete.

M. DRENIK
LJUBLJANA Kongresni trg št. 7

Za aube in zavijačke zlate niti, luskince, rožnati trakovi i. t. d.

Juha s pivom

Imaš en in pol litra piva, 40 g masti, 40 g sladkorja, 40 g moke, 2 rumenjaka, 30 g presnega masla, pol cimetine skorje, eno citronovo lupino, dve rezini kruha, ščepec soli. — Moko zarumeniš na razbeljenem maslu in zaliješ s pivom. Ko je juha z vsemi začimbami zavrela, jo odstaviš in ohladiš. Nato vžreš vanjo rumenjak, vzameš ven cimet in limonovo lupino in narežš vanjo kocke praženega kruha in daš na mizo.

Nove frizure v Ameriki

so letos takšne, kakor vidimo na naši »liki, ki predstavlja »izumiteljico« nove prirečke, filmsko zvezdo Olivio de Havillandovo. Ta je začela v letošnji sezoni uvajati modo »razmraženke, in sicer v svojih filmih!« In nastalo je novo cesarstvo ter »Jeklena armada«. Razkuštranke so najprej poplavile Hollywood, zatem pa Ameriko — kakor pač vsaka pametna ali manj pametna moda.

Zakon in svobodna ljubezen?

Najponiževalnejša in najžalostnejša usoda zadane človeka, obdarjenega z mlačnim razumom, če pade na nizko raven praktičnega ali teoretičnega materializma, ki ne priznava ne duše ne vere ne večnostnih zakonov, ki jih je Stvarnik položil človeku v dušo ali mu jih je še posebej razodel. Materializem zametajo danes vsi trezni in bistrovidni misleci, drži se ga tuptam samo še eno-estransko ali napol izobraženo »razumništvo« v vsakdanjem življenju se ga pa držé še nešteti. Iz močvar tega materializma je zagorel tudi tisti močvirni plin, ki mu človeška emocijska favna (živalsvo) pravi »svobodna ljubezen«. Kaj pa pravi o njej sonce — jasni človeški in neskončni božji um?

Bog Stvarnik je ustvaril človeka kot moškega in ženskega, zvezal v zakonsko dvojico z besedami: »Rastita in množita se!« Bog ni ustvaril za Adama več žena, ampak samo eno, Bog je postavil za človeka tak zakon, ki je primeren njegovemu dostojanstvu, — za človeka, ki ga odlikuje jasna pamet in kraljeva svobodna volja. Postavil je zakon, o katerem velja Odrješnikova beseda: »Kar je Bog združil, tega naj človek ne loči.«

Zakon. Torej ne »svobodna ljubezen« brez zakona, ne priležništvo, ne izvenzakonsko očetovstvo in materinstvo, marveč zakon za vse tiste, po katerih naj se razplaja človeški rod. Samo zakon je tista od Boga odrejena celica, v kateri je dovolj poskrbljeno, da mož in žena ne izgubita svojega človeškega dostojanstva, marveč da eta zakonita soustvaritelja novih članov novih rodov, ki prihajajo na svet. Vsa spolnost je samo v veljavnem, z zakramentalnimi milostmi povečenem zakonu v pravih, od Boga postavljenih in k pravi ciljem naravnanih mejah. Samo v zakonu, ki ga veže etalna, požrtvovalna medsebojna ljubezen zakonskih soderugov in skupna ljubezen obojih do otroka, najde ta nebolgliji otrok tisto toplo in mehko gnezdece, kjer se more razvijati v dobrega človeka in božjega otroka. Izvenzakonsko spolno življenje, ki poteka iz živalce hotljivosti, pa ubija duši nezakonitih soderugov in njuni otroci so po navadi pravcati »tički brez gnezda«, ki propadajo po duši in telesu.

Zakon enega z eno. Torej ne tista »svobodna ljubezen«, tista nestalna zveza samec in samica, ki velja med živalmi, kakor v kaki divji indijski džungli. To je za vsakega zdravo mislečega človeka tako jasno, da to v reslo »svobodne ljubezni« tu samo mimogrede omenimo.

Pa tudi ne tista, krivična in v nebo kričeča »svobodna ljubezen«, ki mami zakonskega druga ob živem zakonskem soderugu k prešuštvo- vanju. Vsi, tudi poganški narodi so se krivičnosti zakonske nezvestobe od nekda tako globoko zavedali, da so prešuštvo kaznovali z najostrejšimi kaznimi, razodeta božja beseda ev. pisma pa ga šteje med največje grehe. Kakor senca za človekom gre za prešuštvo božja kazen, božje preklestvo.

Neločljiv zakon. »Kar je Bog združil, tega naj človek ne loči«, je rekel Kristus, zakonodajavec in naš bodoči sodnik. Pa naj tudi kaka državna, vladna postava dovoljuje ali celo odreja razpoko, tako da se more vsak razporečenec zopet vezati z novim zakonskim drugom — taka postava bide v obraz večni božji postavi, je krivič-

na, brez veljave, prav za nikogar obvezna in nihče se ne sme ravnati po njej in veak kristjan ter vsaka krščanska občestvo je dolžno upreti se ji z vsami dovoljenimi sredstvi. Taka postava je napad na največje dušno dobro, na našo, od Boga nam dano vero, na suvereno božjo avtoriteto, na najvažnejši temelj narodnega občestva, države in človeške družbe, na zakon. Taka postava bi bila revolucija od zgoraj, ki bi jo za- netil proti podložnikom človeški zakonodajavec sam. Za razporečenca, ki bi se, sklicevaje se na »svobodno ljubezen« in na tako brezveljavno vladno postavo, poročil z novim zakonskim drugom, velja do smrti prvega zakonskega soderuga samo

Letala na razstavi v Bruslju.

Čaj je umetnina

Velik kitajski pesnik je nekoč žalostno po- vedal:

»Tri stvari so na svetu, ki jih moraš obžalo- vati. To je: pokvarjena mladost zaradi slabe vzgo- je; pokvarjene elike, ker jih napačno obesimo, in pa pokvarjen čaj, če ga nepravilno skuhamo.« — Čaj je umetnina, in mojstrskih rok je treba, da spravimo na dan njegove najbolj žlahtne lastnosti.

Kitajska in Japonska, ki eta deželi čaja, imata svojo lastno čajevsko kulturo, ki je napol umet- nina, napol filozofija. Da bi utegnili razumeti in ceniti tisti čar, tista notranjo zbranoost, nežno, cvet- lično govorico rumenega plemena, bi morali biti vsaj urico v prostoru, ki je posebej prirejen za čaj kakšnega čajevskega mojstra. Japonec, pomembno go- vori o človeku, ki je »brez čaja v duši«, s čimer misli ljudi, ki nimajo čuta za tragikomiko svojega življenja, ki nimajo smisla za humor in ki niso na višku duševnosti.

Neki pesnik iz dobe T'anga, jako zanimivo opisuje, kaj je njemu čaj: »Prva čajica mi zmnoži ustnice in grlo; druga mi stré mojo samoto; tret- ja mi prode v nerodovitno drabovino, kjer ne naj- de drugega, kakor na tisoče čudovitih domislekov- četrt me nalahno oznoji — vsa krivica tega živ-

prvi, do te smrti edino veljavni zakon in taki dru- gi zakoni ne bi bili vkljub vsem pravnikom in pra- vosodnim ministrom čisto nič drugega kot ogabno priležništvo, pasji, koruzni »zakoni«.

»Svobodna ljubezen« ni svoboda, marveč naj- podležje suženjstvo, suženjstvo pod tiranako spolno elb. Pravo njeno ime je »razbrzdana ljubezen«. Ta »ljubezen« terja moralno in telesno zdravje na- rodov, držav in človeške družbe. Obsoja jo že naravni, malo globlje in pravilno misleči človeški razum, četudi ga ne bi obsevala božja vera. Prava svoboda je v zakonu, ki je po božji naredbi. Tak zakon vklepa v zakonite meje vse, kar se hoče v »svobodni ljubezni« neovirano in brezbrežno iz- živeti. Tak zakon je za človeštvo poročstvo tiste notranje svobode, iz katere se razvijajo krepki in lepi značaji — in samo ti nosijo svet na svojih ramah.

Profesor Joliot in njegova žena profesorica Irina Curie-Joliot, hči slavne iznajditelje Curijeve-Sklodowske. Zakonca, ki sta oba slavna znanstve- nika, pripravljata več epohalnih iznajdb: tako proučujeta v zadnjem času; energijo atomov.

V zadnjem tednu je bil ustanovljen v Ljub- ljani nov šahovski klub z imenom Centralni ša- hovski klub. Klub bo imel svoj lokal v restavraci- ji »Zvezda« in obeta, da bo šahovski življenje v Ljubljani zelo poživil. Predseduje mu bivši predsednik LSK-a prof. Ostere, v odboru so pa priznani delavci v organizaciji našega šahovskega življenja oziroma šahovskega življenja v Ljubljani.

Poročilih iz Zagreba je za letošnji amate- rski turnir v avgustu v Zagrebu veliko zanimanje. Pričakujejo, da bo ta turnir združil v borbi za mojstrski naslov najboljši sedanje jugoslovanske amaterje. Na turnirju bo najbrž sodelovalo tudi več slovenskih amaterjev.

Letos se nam obeta tudi velik mednarodni mojstrski turnir v Jugoslaviji. Naša reprezentanca je namreč odpovedala udeležbo na olimpijadi v Buenos Airesu in bo namesto tega prirejen turnir, na katerem bodo igrali najboljši naši mojstri in nekaj inozemskih mojstrov. Turnir bo najbrž v kakem letoviškem kraju.

V Nemčiji se temeljito pripravljajo za ude- ležbo na olimpijadi v Buenos Airesu. Letos imajo zelo lepe izgleda in jim je Aljehin prerokoval drugo mesto, za ameriško reprezentanco. Pred kratkim je bil končan krajši mednarodni turnir v Haryburgu, kjer je sijajno zmagal bivši avstrijski in sedanji nemški prvak Eliktases. Dosegel je 8 točk iz 9 dosegljivih. Sledje švedski prvak Stahl- berg 6, Reilshab 5 in pol. Almes 5, dr. Langé 4 in pol, Cortlever (Holandska), Reinhardt in Zoll- ner 4, Pomlsen (Danska) in Sämisch 2.

Predolimpijski training-turnir v Pragi se je končal z zmago Pelikana 5 in pol pred Opožen- skym, dr. Schubertom in dr. Skalličko 4 in pol, Zito 3 in pol, Loumo 2 in pol, Rottbauerjem 2 in Pokunym 1. Iz tega turnirja je današnja partija.

Pelikan Louma.

1. d2—d4, e7—e5 (to je tako imenovana Beno- nijeva obramba. Po d4—d5 se igra v središču za- pre in črni ima možnost iskati izgledov in napadu na krihli); 2. e2—e4 (s tem se izogne beli na- črtom črnega in spele partijo v sicilijanske vode), c5×d4; 3. Sg1—f3, Sg3—f6 (običajneje je Sb8—e6. Ni dobro z e7—e5 skušati zadržati kmata, ker sledi e2—c3 Sb8—e6, e3×d4, Lf8—b4+, Lc1—d2, Lb4×d2+, Dd1×d2, e5×d4, Sb8×d4, d7—d5, Sd4—b5! in beli je v veliki prednosti); 4. e4—e5, Sf6—e4; 5. Dd1×d4, d7—d5; 6. e5×d6 e. p., Se4×d6; 7. Lc1—f4, Sb8—e6; 8. Dd4—d2, Le8—g4; 9. Lf1—e2, Dd8—b6 (črni igra ostro na na- pad); 10. Sb1—c3!, 0—0—0 (to je preriskantno, ker je kralj na damskem krilu slabo zavarovan. Bolje bi bilo Ta8—d8, e7—e6 itd.); 11. 0—0, Sd6—e4 (dobro bi bilo tu f7—f6 s še bolj zaple- teno igro); 12. Dd2—e1, Se4×c3; 13. b2×c3! (s tem si beli, ki je že itak bolje razvit, osvoji še odprto linijo, tako da ie črni kralj v še večji ne- varnosti); 17—f6 (votrebno je bilo e7—e5 a še možno obrambo); 14. Ta1—b1, Db6—a5; 15. Sf3—d4! (s tem sijajno odkrije beli slabosti črne po- zicije), Lg4×e2; 16. De1×e2, e6—e5 (to je sedaj prepozno. Črni kralj ne uide več napadu belih figur); 17. De2—g4+, Td8—d7; 18. Tb1×b7!, Re8×b7; 19. Dg4×d7+, Da5—c7; 20. Td1—b1+, Lf8—b4 (črni si je izmislil še duhovito obrambo, ki mu obeta ohranitev figure); 21. Dd7—d5! (to razdere nado črnega. Beli odhrži sedaj na vsak način figuro); e5×f4; 22. Tb1×b4+ in črni se je vdal, ker ostane s figuro manj v brezupni poziciji.

Mehika ima besedo! Taka pokrivala, ki so zdaj najmodernejša, so mehška narodna pokrivala.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16				17					18			19		
20			21				22					23		
24		25				26					27	28		
29	30				31					32			33	
34				35					36	37				38
39			40					41						
42		43					44	45				46		
47						48					49			
50				51	52					53				54
55	56			57						58				59
60		61	62						63				64	
65				66				67				68		
69				70						71				

V vsak prostorček vstavi po eno črko. Besede se začno pri številkah, nehajo pri debelejših črticah ter pomenijo:

Vodoravno: 1. skrajšana beseda za pe- rotnico, 6. vrsta gozdnih ptic, 11. stara dolžin- ska mera, 16. kraj južno od Fruške gore, 17. del zidu, 18. turški gospodar, 19. vrsta pokrival, 20. abesinski poveljniški naslov, 21. druga beseda za kosilo, 22. prvotni prevod sv. pisma v latinščino, 23. japonska denarna enota, 24. najvišja gora v Armeniji, 26. druga beseda za stiskača, 28. skraj- šano žensko krstno ime, 29. dan v tednu, 31. vrsta rastlinskih zajedalk, 32. tuja beseda za podnožnik, 34. oblačilni okrasek, 35. tuja beseda za tek, 37. vrsta sadnega drevja, 39. hrvaška znanstvena re- vija, 40. umrli slovenski zgodovinar, 41. vrsta go- rilnih plinov, 42. najmanjša ritmična enota, 45. ime zvezde, 46. desni pritok Save na Hrvaškem, 47. naslovna moška oseba Gogoljevega romana, 48. naslov Pregljive svetopisemske drame, 49. kemična snov, 50. posoda iz blaga, 52. trda snov, 53. jugoslovanska poročevalska agencija, 55. pre- bivalce Italije v preprostem govoru, 57. tuja be- sedita za upravitelja, 58. odprtna za zračenje, 60. trgovski izraz za predplačilo, 62. kemična prvina,

63. kraj na Primorskem, 64. slavnostna povelju- joča pesem, 65. kraj pri Zelimljah na Dolenjskem, 66. druga beseda za bitko, 67. starogrško božan- stvo ljubezni, 68. tuja beseda za leposlovno oh- ravnavo, 69. naslov Feitenove duhovne igre, 70. umrla hrvaška politična osebnost, 71. kraj v Po- ljanski dolini.

Navpično: 1. tuja beseda za morskega raz- bojnika, 2. tuja beseda za državno blagajno, 3. d'vja žival, 4. ostanek pri gorenju, 5. industrijska rastlina, 6. zastopnik najštevilnejšega stanu, 7. druga beseda za urejeno stanje, 8. tuja beseda za prepisje o lepem vedenju, 9. tuja beseda za katolištvo, 10. obredna gostija prvih kristjanov, 11. druga beseda za model, 12. stara mera in vaga, 13. posmrtno prebivališče izbranih, 14. ba- ješlovni starogrški umetnik, 15. kraj na Primor- skem, 25. mesto v zahodnem delu Romunije, 26. nasprotje joka, 27. kemična prvina, 28. visok starorimski naslov, 30. druga beseda za polje- delca, 31. vrsta sesalec, 33. glavni tajnik Zveze narodov v Zenevi, 34. pristaniško mesto v severo- vzhodni Italiji, 35. egiptanska sveta žival, 36. tuja beseda za ozemlje, 37. tuja beseda za slog, 38. državica v vzhodnem delu Zadnje Indije, 40.

Rešitev križanke z dne 9. julija 1939

Vodoravno: 1. domena, 7. kurat, 12. arak, 16. Opava, 17. Zorec, 18. Atena, 19. Lena, 20. širok, 21. eremit, 22. Ika, 23. dijak, 24. stik, 25. Ala, 26. nadevek, 28. Slom, 29. Ilir, 30. Ateneec, 32. dlan, 33. slana, 35. letak, 36. krop, 37. Steban, 39. oder, 40. tren, 41. cmok, 42. ATK, 43. del, 44. Oran, 45. smet, 46. stoa, 47. enačaj, 49. Apih, 50. plen-e, 52. Norik, 54. klor, 55. kreket, 57. obet, 58. Omer, 59. trop, 60. aga, 61. Sun, 62. Aden, 63. Elis, 64. Ezop, 65. aparat, 66. Adam, 67. ocena.

Navpično: 1. dolina, 2. Opeka, 3. mana, 4. Eva, 5. našivek, 6. Azijec, 7. korak, 8. urok, 9. rek, 10. acelon, 11. Tarim, 12. atek, 13. Ren, 14. anilin, 15. katar, 23. denar, 24. slap, 25. Alah, 27. detel, 28. slon, 29. Ilek, 31. teden, 32. dren, 33. stot, 34. Anka, 35. loden, 36. kraj, 37. smeh, 38. atom, 40. trak, 41. Cmir, 42. atek, 44. očitar, 45. spored, 46. slepec, 48. arena, 49. Alena, 50. proso, 51. etapa, 53. obup, 54. kmet, 55. Krim, 56. Egon, 57. osa, 58. oda, 59. tla, 60. Aze.

Rešitev zlogovnice

1. Veriga, 2. livreja, 3. kimono, 4. Gorica, 5. spahiluk, 6. odbojka, 7. Ježica, 8. velikan, 9. li- sica, 10. kislica, 11. obleka, 12. etnograf, 13. ikona. — Veliki gospodje, veliki obeti.

Zlogovnica

Iz naslednjih 46 zlogov: a — a — al — be — ca — ca — chen — čle — dorff — du — e — ei — ga — gurt — hon — jo — kat — kro — li — ma — nan — ne — ni — nje — nje — no — no — nost — o — ra — re — si — sti — stre — ša — ta — tost — tsi — tve — va — vi — vme — vseč — za — za — zar — sestavi štiri- najst besed a sledečim pomenom:

1. tujka za pripombo, 2. pogosta značilnost sonetnih vencev, 3. mlečni izdelek, 4. nasprotje nevtralnosti, 5. španska pokrajina, 6. značilnost obrežja, 7. kemična spojina, 8. zaželeno ugodje, 9. nemški lirik, 10. kitajsko mesto, 11. španska trdnjava, 12. tujka za zelenico, 13. drzno posku- šanje, 14. živinska krma.

Če si izbral pravilne besede, ti njihove prve in druge črke, brane od vrha navzdol, povedo izrek iz Prešernovega Krsta pri Savici.

Leposlovna besednica

Steržinar, Morhart, Turgenjev, Zakelj, Zitnik, Stapleton, Zemlja, Zakotnik, Trošt, Terenci.

Iz vsakega imena vzemi po dve zaporedni črki ki ti dajo ime in priimek sodobnega slo- venskega pisatelja in naslov njegove zbirke novel.

Naš domači zdravnik

Krčne žile: Na levi nogi imate krčne žile. Rane nimate, le žile so nabrekli. 29 let ste stari. Vprašujete, če bi jih lahko z injekcijami odpravili, če ne bi čutili pozneje kakšnih nevarnih posledic. — Kakšno zdravljenje bi bilo za vas najbolj primerno, to more odločiti zdravnik, ki bi vas pregledal. V nekaterih primerih dosežemo z injekcijami prav lepe rezultate. Krčne žile pa, ki so močno razvite, je z injekcijami težko odpraviti. Treba je bolj temeljitega postopanja. Kakšnih nevarnih posledic se vam ni treba bati.

T. S. v. S.: 71 let ste stari. Pred enim mesecem ste med sluznatim iztokom opazili malo krvi, kar vas je zelo vznemirilo. V križu vas večkrat boli, zlasti če dalje časa hodite. Trebuh imate na desni strani pod popkom večji kakor na levi. Srce imate razširjeno. Če hodite, težko dihaite, sicer pa se dobro počutite. Skrbite vas, če nimate raka na maternici. — Iz opisanega ne morem sklepati, da bi imeli raka. Vendar pa svetujem, da se obrnete na zdravnika, ki naj vas preišče. Težave, ki jih imate pri hoji, menim, da so v zvezi s srcem. Tudi povečan trebuh na desni, bo s tem v zvezi. Jetra imate najbrž povečana, ker srce in več kos svoji nalogi. Starost, ki ste jo dosegli, je prav lepa. Ima pa to slabo stran, da človek v teh letih ni in ne more biti več kakor nekoč. Težave pristopajo v procesih. Človek krpa in krpa, pa nikoli ne more vsega zakrpati. Iz stare obleke ne moremo napraviti nove, pa četudi jo krpamo in obračamo.

A. T. Lj. V. 49 let ste stari. V aprilu vas je zadela možganska kap po levi strani telesa. Poklicali ste zdravnika, ki je odredil vse potrebno. Ležali ste štiri tedne. Potem ste začeli hoditi počasi s palico po sobi. Zdaj ste že toliko bolj, da si upate na cesto. Vendar pa vam leva noga še kar vedno drsa po tleh. Nimate moči v njej, da bi jo dvignili od tal. Prav tako vam tudi leva roka ne služi. Stari ste 69 let. — Upanja, da bi se mogli še popolnoma popraviti vam, žal, ne morem dati veliko. S skrbno nego pa bi se dalo še kaj doseči. V poštvi bi prišlo kopeli, masaža in čez čas tudi toplice. Vse to pa pod skrbnim zdravniškim vodstvom. Važno pa je, da živite na čim bolj miren in priprost način. Nobenih naporov, nobenega razburjanja. Prehrano vam je pa že itak določil zdravnik.

B. G. Lj. V. Vzrok nadlogi moram iskati v organu samem, ki je pač tako ustvarjen. Mozolčki so pa posledica draženja na omenjenem mestu. Vse, kar vam morem svetovati, je to, da skrbite za snago z rednim umivanjem.

A. J. H. Sedemnajst let staro hčerko imate, ki je sicer krepka in dobro razvita, tehta 56 kg, pa še do sedaj ni dobila čišče. Zaradi tega postaja nervozna in meni, da je manj vredna od drugih. S trinajstimi leti je imela fungus v kolenu. Vprašujete, če ni morda kakšen vzrok čišče v zvezi z imenovano boleznijo. — V naših krajih

nastopa čišča med 13. in 16. letom. V splošnem se ravna to po rasi, načinu življenja in podnebnju. Opazimo namreč, da nastopi čišča pri mestnih dekletih prej kakor pri podeželskih, pri južnih narodih prej kakor pri severnih, pri pripadnikih semitske rase prej kakor pri drugih. Dejstvo pa, da čišča zakasni, ali pa se sploh ne pojavi, opazimo pri motnjah v razvoju maternice oz. jajčnikov. Dalje tudi pri kroničnih in akutnih težkih boleznih (tuberkuloza, kronično zastrupljenje itd.), pri raznih boleznih srca, ledvic, jeter, precesov. Tudi pri motnjah oz. boleznih žlez v notranjo sekrecijo opazimo te primere. Zakasnitev ni še tolika, da bi vas morala vznemirjati. Dekle naj še potrpi. Prav storite, če si jih da izrezati, ker bo sicer imela neprestane težave.

Ista: Če mlajši hčerki delajo žrelnice težave, je najbolj pametno, če si jih da izrezati, ker bo sicer imela neprestane težave.

B. P. K.: Stari ste trideset let. Odkar ste poročen, ste bolni. Zleze v dimljah imate otečene in vas bolijo. Pri puščenju vode opazite na koncu kri. Pri izvrševanju dolžnosti opazujete kri tudi v elijakulatu. — Menim, da je nadloga toliko resna, da se morate obrniti takoj na strokovnjaka na pomoč.

A. H. Lj. Katera temperatura je za otroško sobo najbolj primerna, vprašujete? — Skušnja uči, da je za zdrave mlajše dojenčke najbolj primerna temperatura od 19 do 20°C, za starejše pa od 17 do 19°C. To toploto nam daje sonce ali pa peč. Naravno in umelno toploto moramo natančno nadzorovati s pomočjo termometra, ki naj visi v bližini otrokove postelje in ne ob peči ali pri oknu. Poleti je večkrat sonce prevroče. Pomagamo si na ta način, da zapremo okna in jih zaščitimo, vendar pa tako, da prihaja še vedno dovolj svetlobe, vrata pa odpremo. Prevelika toplota je prav tako škodljiva otroku, kakor mraz. Isto pozornost moramo posvečati pozimi tudi peči. Ne sme biti ne pretopla, ne premrzla, zlasti pa se moramo izogibati vseh škodljivih plinov, ki izpuhtevajo iz peči.

S. H. N.: Brali ste, da moremo sončne pege z obraza odpraviti z odluščilno kuro. Radi bi vedeli, kaj je to. — Bistvo odluščilne kure je to: Kožo z različnimi sredstvi, ponavadi sublimatskimi obkladki, razdražimo, da se vname. Zaradi tega se zgornja plast kože odluči. Nova koža je brez peg, pa jih lahko pod vplivom sončnih žarkov takoj lahko dobi. To zdravljenje moramo izvršiti zelo previdno in vedno pod vodstvom izkušenega strokovnjaka. Manj energično odluščilno kuro moremo napraviti z 10% belim precipitatom mazilom. Najbolj preprosto in najmanj nevarno pa je, da tri do štirikrat na dan namažemo pege s čistim vodenčevim prekišom ali pa s 3% perhidrolom, da pege obledijo.

Pravni nasveti

Brez pokojnine odpuščen železničar. F. F. L. Pri bivši družbi južne železnice ste služili kot premikač od 21. dec. 1907 do 25. maja 1921, ko ste bili iz službe odpuščen. Nato ste bili pet let zaposleni pri Narodnem gledališču v Ljubljani kot služitelj in ste bili 29. nov. 1925 ponovno sprejeti v železniško službo, kjer ste kot premikač službovali do ponovne odpuščitve dne 8. decembra 1937. Doba vaše nastavitve pri državni železnici znaša 7 let. V železniški službi ste se dvakrat ponesrečili, a ste po zadnji nesreči še vršili službo. Prošnja za odmero pokojnine vam je bila zavrnjena. Kaj vam je storiti, da pridete do svojih pravic? — Po § 121. zakona o državnem prometnem osebnju pridobe železniški uslužbenci pravico do pokojnine po dovršitvi 10 let aktivne službe v svojstvu železniškega uradnika, zvanika ali služitelja. V ta rok se šteje tudi druga državna služba, katero je prizadeti odslužil kot uradnik, zvanika ali služitelja oziroma kot častnik ali vojaški uslužbenec. Vaša služba pri bivši družbi južne železnice za odmero pokojnine ne more priti v poštev, ker obstoji načelni odlok strokovnega sveta prometnega ministrstva, da se pri južni železnici odslužena doba more računati za pokojnino samo onim železniškim uslužbencem, ki so se na dan podražavljenja južne železnice zatekli v njeno službo, kar pa pri vas ni bilo. Po ponovnem sprejemu v železniško službo ste bili nastavljeni samo 7 let, kar pa je za dosegajočo pokojnino premalo. Za dodatek 10 let zaradi nezgode tudi niso izpolnjeni pogoji, ker ste po nezgodi še opravljali službo, iz česar sledi, da nezgoda ni bila takega značaja, da bi vas onesposobil za vsako nadaljnje delo, kar je za priznanje te ugodnosti po obstoječih predpisih potrebno. Po našem mnenju bi mogli doseči pokojnino le pod pogojem, če je bila vaša služba pri Narodnem gledališču takda, da pride v smislu zgoraj navedenih predpisov v poštev za dosegajočo pokojnino. Če ste bili res vseh pet let nastavljeni kot služitelj, potem to zadošča. Preskrbite si potrebne dokaze o tem in ponovno vložite prošnjo za odmero pokojnine. V kolikor pa bi vam ne uspelo doseči pokojnine, zaprosite za mesečno podporo, ki jo sme železniška uprava dovoliti onim uslužbencem, ki so zaradi bolezni odpuščeni iz železniške službe, predno pridobe pravico do pokojnine, a imajo vsaj tri leta službe. Ta podpora znaša 30% od plače in položajne določe.

Dekret o domovinstvu. I. R. C. Obrnite se na ono oblastvo, ki vam je dekret izdalo, da vam izda še duplikat, ker ste original izgubili. Menda ne bo zadržka za izdajo duplikata. Glede izselitve v Brazilijo, se obrnite na izseljeniško komoro v Ljubljani.

Rodbinska doklada za hčerko. P. K. Zandermerijski upokojenec ima 24 let staro hčerko, za katero pa ne dobiva nobene doklade. Ker mu je ona opora v starosti, misli, da mu pripada za njo doklada, in vpraša, kako bi jo dosegel. — Praviloma pripada državnemu upokojencu rodbinska doklada za otroka do 16. leta starosti. Za hčer, ki svojemu očetu vdovcu gospodinja, pa mu pripada doklada do omočitve, a največ do polnoletnosti. Doklada mu tudi pripada za otroka, ki je duševno ali telesno trajno nesposoben za pridobivanje.

ODREZITE
„SLOVENEČ SVETOVALEC“
odgovarja samo na vprašanja, katerim je priložen tale odrezek.
„Slovenec“ 16. julija 1939

ve državke banovine z dne 15. aprila 1931. kjer si ga lahko ogledate.

Rodbinska pokojnina otrok državnih uslužbencev. A. P. Samo zakonski ali pozakonjeni otroci državnih uslužbencev (vpokojencev) imajo pravico do rodbinske pokojnine, ne pa tudi posinovljeni in pohčerjeni.

Policijska služba. B. A. Prošnja za policijsko službo je treba vložiti pri banski upravi.

Šolska kvalifikacija za trgovino z mešaním blagom. H. B. Dvorožredna trgovska šola odgovarja izobrazbi nepopolne srednje šole. Zato domačešča taka izobrazba učni rok in eno leto zaposlitve v trgovinskem obrtu (§ 19 obrtnega zakona). Za popolno izobrazbo v tej obrti pa je potrebno še eno pomočniško leto, sicer se pa obrnite na pristojno okrajno načelstvo.

Zaslugek služkinje. T. S. L. Če ste iztožili napram gospodarju svoj zaslug za zadnja leta in ste se tudi vključili na posestvu, potem boste po izvršeni dražbi prišli do kritja po vrstnem redu vključenih terjatev, seveda le v kolikor bo zadostnega kritja v razdelilni masi. Ne glede na vašo vključeno terjatev pa smete zahtevati pri razdelilnem naroku, da se vam nakaže iz razdelilne mase še zaostala plača za zadnja pol leta pred domikom, ker imajo plače služabništva in dinarjev, zaposlenih v kmetijstvu, prednost pred ostalimi vključenimi terjatvami.

Posejilo med zakonci. H. A. L. Za veljavnost posojilne pogodbe med možem in ženo je potrebno, da se taka pogodba v pisni obliki napravi pred notarjem. Če ste možu pred pričami izročili 13.000 din in se jih je tudi zavezal vrniti ter je doma sam napisal in podpisal zadolžnico, se ne more reči, da je to veljavna posojilna pogodba in zato od moža ne morete zahtevati, da vam to posojilo vrne. — Če ste kasneje napravili

ŽOLČNI KAMENČKI

Znani SALVAT CAJ proti žolčnim kamencem in bolečinam žolčnega mehurja se dohva pri glavnem zastopniku: Apoteka Sv. Ivana, Zagreb, Kapitol 17. — Prospekt o zdravljenju pošljemo zastonj.

O. z. S. br. 27870-1934. Ra. 3487.

z možem pred notarjem veljavno posojilno pogodbo in ste se na osnovi te tudi vključili na moževem posestvu samo zato, da ste prehiteli moževega upnika, potem ima možev upnik pravico, da vašo vključbo izpodbije in bo uspel, v kolikor še ni preteklo dve leti od napravljene pogodbe in vključbe, in bi ne mogli dokazati, da niste vedeli niti mogli vedeti za možovo namero, da oškoduje upnika. Tak dokaz se vam po vaših navedbah ne bo mogel posrečiti, zato se z upnikom poravnajte.

Vzdrževalnina za nezakonskega otroka. V. M. L. Dolžnost ohranjanja in preskrbovanja nezakonskih otrok preide kakor drug dolg na očelove dediče. Če je nezakonski oče pred smrtjo prodal pod ceno svoje posestvo samo zato, da bi oškodoval svojega otroka in je kupovalka za to vedela, potem lahko izpodbijete to prodajo. Povejte varstvenemu sodniku o dani obljubi kupovalke, ki je noče izpolniti in dobili boste pooblastilo za izpodbijno tožbo.

Davčni nasveti

M. M. v O. P. vašem dopisu posedujete hišo v vasi, ki je 3,5 km oddaljena od trga. Prvotno se je vam določila odmerna osnova zgradarine za vašo hišo z din 1500. Kakor ste naknadno pri davčni upravi zvedeli, se je ta davčna osnova določila na podlagi primerjavanja z najemninno, ki se plačuje od neke — veliko večje — hiše, ki je od vaše vasi oddaljena okrog 18 km! Na vaš ustmen ugovor, da taka primerjava oziroma obdoba vendar ne odgovarja zakonu, vam je referent obljubil, da bo zadevo uredil v vašem smislu. Kmalu nato ste dobili plačilne naloge za odmero zgradarine za tri davčna leta. Odmerna osnova znaša po tej davčnih nalogah — prej ko slej — 1500 din za vsako leto. Zgradarina se je sedaj odmerila na osnovi primerjave najemnine, ki se za slični hiši plačuje v trgu (!), ki je od vaše vasi oddaljen okrog 3,5 km. Ker s pritožbo na finančno direkcijo niste uspeli, ste se pritožili na upravno sodišče v Celju, ki je vašim pritožbam ugodilo, ker je na podlagi uradnih poizvedb dognalo, da sta za primer vzeti hiši glede lege najmanj za 50% na boljšem kot vaša hiša, zaradi česar ti hiši ne moreta v smislu zakona služiti za podlogo odmere zgradarine za vašo hišo. Ako davčna uprava ne more najti primerjalnega objekta, naj davčno osnovo določi davčni odbor. Bili ste mnenja, da bo davčna uprava sedaj sama sanirala odmero davka, zlasti ker ste jo opozorili, da je komaj 50 korakov od vaše hiše objekt, ki bi ga davčna uprava mogla uporabiti za primerjavanje.

Davčna uprava pa je šla preko vašega opozorila in je določitev osnove za odmero zgradarine odstopila davčnemu odboru. Ta pa je določil odmero podlogo zopet z din 1500. Sedaj bi radi znali, kaj da vam je storiti, da pridete do svoje pravice, ker je obdoba osnova po vašem mnenju odločno previsoka!

Odgovor: Vložite predvsem pritožbo, v kateri naj se navede, da odločitev po davčnem odboru ni bila potrebna, ker imate primerjalni objekt v neposredni bližini, nekako 50 korakov od vaše hiše, kakor ste to že svojočasno priobčili davčni upravi.

Osnova za vašo hišo naj se določi po davčni upravi v enaki višini, kakor jo je ta določila za pravkar navedeno zgradbo, to tem bolj, ker sta obe hiši med seboj slični, tako glede lege kot glede števila sob in pritliklin in njihovega obsega, itd. Sličnost je dobro in podrobno vteti.

Nadalje je za vsak primer tudi še navesti, zakaj da smatrate davčno osnovo, ki jo je določil davčni odbor za previsoko. Pri tem se zopet sklicujte na višino obdabe zgoraj omenjene slične stavbe.

Pritožbo je vložiti v času in na način, ki ga omenja ogorovana odločba davčnega odbora. Ako se to pritožbo ne bi uspeli, vložite še pritožbo na upravno sodišče. Pritožbo je vložiti za vsako hišo posebej.

Nedozidana stavba. Vaš oče je svojočasno začel graditi novo hišo. Dograditi je pa ni mogel zaradi takratne denarne krize. Nedovršeno je ostalo nadstropje in pa dva prostora (sobi?) v pritličju.

Davška finančna direkcija je svojočasno dovolila davčno prostost (pravilneje rečeno: davčne ugodnosti) za celo stavbo, torej tudi za one stavbene dele, ki takrat še niso bili dozidani. Hišo bo sedaj prevzel sin in jo namerava dozidati. V dvomu pa ste, ali se bodo davčne ugodnosti priznale tudi za one hišne dele, ki se bodo šele sedaj dozidali.

Naš živinozdravnik

Trda molznica. O. F. R. Kupili ste mlado kravo, ki je zelo trda za molžo. Zelite vedeti, ali je kako sredstvo, ki bo to hitro odstranilo. — Da se more hiba ali pa tudi bolezen ozdraviti, je navadno potrebno pozati njen vzrok, ki je lahko prirojen ali pa je nastal kasneje. Neposredno vzrok trde molznosti je udebelenje in zoženje ali celo zračenje notranjih sten mlečnega kanala, različne novotvorbe in prekat v mlečnem kanalu. Po vzroku se ravna zdravljenje, pri čemer pride v poštev masaža seskov, vpihovanje zraka in mehanično-operativna odstranitev zaprek. Dobe se tudi posebne palčke, ki se vtaknejo v seske, kjer nabreknejo in tako razširijo mlečni kanal. Svetujem vam, da sami na svojo roko, brez veterinarskega pregleda, ne podvzemate ničesar, ker je vime zelo občutljiv ud ter se kaj hitro odzove na nepravilen poseg z dolgotrajnim vnetjem, ki ima večkrat za posledico

presušenje mleka. Če je krava sicer dobra in daje kljub težki molži ustrežajočo količino mleka, se s plača poskusi odstraniti vzrok trde molže na strokoven način, naker se bodo tudi seski zomečali.

Kužna bolezen ali zastrupljenje z listjem od pese. I. B. S. Od vaših treh jesenskih prašičev je pred nekaj dnevi prenehal zjutraj jesti najdebelejši ter je kljub vsemu vašemu prizadevanju zvečer poginil, pri čemer niste opazili drugega znaka, kakor da prašič ni jedel ter je ves dan ležal v kotu svinjaka. Prašiči niso bili cepljeni, hranili ste jih s kuhano hrano, med katero je bilo tudi nekaj pesnega listja. Ali je bila vzrok pogina kužna bolezen ali zastrupljenje s pesnim listjem. — Tako na daleč ugotoviti vzrok pogina, je nekoliko težko. Škoda, da niste prinesli, oziroma poslali, notranjih organov, predvsem del vranice in celo ledvico na preiskavo v Drž. vet. bakt. zavod v Ljubljano, kjer bi vam lahko povedali, ali je prašič poginil od kužne bolezni ali ne. — Tako pa lahko govorimo le o večji ali manjši verjetnosti. Pri zastrupljenju s pesnimi listi se navadno pojavijo krči in to pri vseh svinjah, ki so jedle enako krmo, česar pa ni bilo v vašem primeru. Zato bo še najverjetnejša domneva, da je vaš prašič poginil zaradi svinjske rdečice, ki v tem času večkrat nastopa v taki obliki, kakor v vašem primeru. Priporočam vam, da daste ostala dva prašiča čim prej cepiti, da vas nesreča ponovno ne obišče. V dnevi velike vročine je priporočljivo prašičem dajati zeleno krmo, na pr. deteljo, omejiti pa dajanje pesnega listja.

Grobnice in spomenike
kamnoseško stavbna, cerkvena
dela izvršuje po nizkih cenah
kamnoseško kiparsko podjetje
FRANJO KUNOVAR
pokopališče Sv. Križ-Ljubljana
telefon 49-09

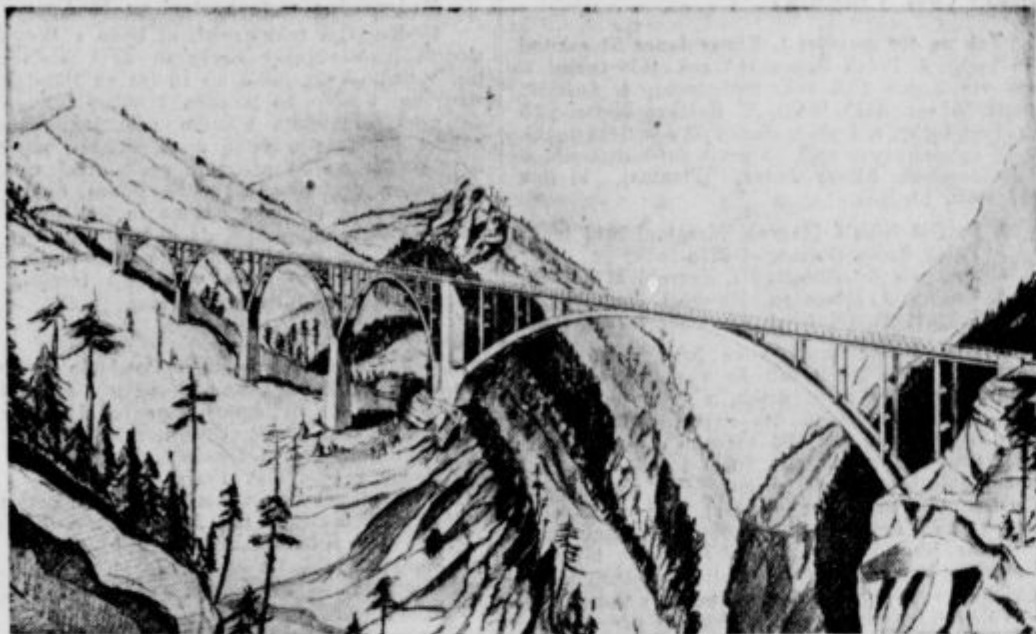
Velikanska zgradba na Tari

Most v višini dveh nebotičnikov

Na lanskem ljubljanskem velesojmu, ki je bil posvečen našim cestam in prometnim napravam v Jugoslaviji, je bil med drugim razstavljen tudi model mosta na Tari ki so ga lani začeli graditi in bo po delovnem programu koncem letošnjega avgusta v surovem stanju že dokončan. Ta model mosta na Tari je vzbudil živahno zanimanje vseh obiskovalcev velesojma, vendar si vsi niso mogli

ljubejo z izgraditvijo velikega loka, ki mora biti po programu dokončan še letos. Za gradbeno sezono 1940 bodo ostala le dokončna dela.

Skupna dolžina mosta znaša: 120 m (veliki lok, 152 m nad reko) + 4 x 47 m (4 loki viadukta) (+ 2 x 17 m) kontinualni nosilec na strani proti Savniku) = 342 m. To je približna dolžina. Cel viadukt je izveden s krivinskim polmerom 500 m

Perspektiva mostu na Tari, ki se ves vitek pnê čez globoko Tarino sotesko.

predstavljati prave podobe mosta, ki bo res nekaj izrednega ne samo v naših južnih krajih, ampak v vsej Jugoslaviji, pa tudi v vsej srednji Evropi.

Že sama višina mosta je ogromna; kdorkoli je kdaj gledal s terase ljubljanskega nebotičnika na pešce in tramvaj spodaj, si bo lahko predstavljal, kakšno občutje bo obšlo človeka, ko bo stal v višini dveh nebotičnikov in še nekaj dobrih sežnjev višje na mostu in mu pogled ne bo drsel ob steni nebotičnika, ampak bo padel 152 m v globino, na dnu pa se bodo penile bistre vode zelene Tare, ki je stisnjena v skoraj tisoč metrov globoko ozko dolino. Pa to je samo višina; o drugih zanimivostih pri tem mostu naj seznanijo naše bralce sledeči članek. Prav bo, če se tu zahvalimo vod-

(kakor Železniški viadukt nad Borovnico), to pa zato, da je pridobil udobnejši dostop na most; s strani od Savnika je cesta, ki vodi na most, vsekana v zemljišče po dolžini 200 m. Del nad reko — veliki lok — bo v ravni črti.

Temelji mosta so postavljeni na živo skalo apnenca, ki je izkazal veliko trdnost (nosilnost). Vendar so kraški pojavi precej znatni; to je treba pri velikih izkopih, kakor jih zahteva tako ogromen gradbeni objekt, pazljivo preiskati in upoštevati tako pri delu samem, kakor tudi pri ocenjevanju trdnosti in nosilnosti teh apnenčevih

skladov. V tem pogledu do sedaj niso opustili nobene mere previdnosti in zato lahko upamo, da bo most stal na temeljih, ki mu bodo zagotovili popolno varnost. Tako je dala precej dela dobro ped široka in nad 10 m globoka razpoka na levem bregu Tare; ta razpoka je značilna za kraške pojave. Bila je prej skrita in se je pokazala šele pri izkopavanju in čiščenju zemljišča za temelje. Takoj so jo preiskali z vso pazljivostjo in je sedaj popolnoma urejena ter tako usposobljena, da nosi temelj za podpornik velikega loka.

Most so začeli graditi v začetku lanske gradbene sezone, pred tem pa so približno pol leta porabili za predpriprave (dovoz, potrebne instalacije za strojni pogon, stanovanjske barake za tehnično osebje in delavce). Dovoz materiala med gradnjo je prav tako predstavljal velik organizacijski problem, ki pa so ga uspešno rešili.

Ako vzamemo lansko sezono kot prvo, bo most zgrajen vsega v treh gradbenih sezonah, kar predstavlja zelo kratek čas, če upoštevamo vse okoliščine, ki so tam zelo težke in važne: največja težava je dolga prekinitev prometa (3 do 5 zimskih mesecev, ko je vozni promet zaradi snega zaprt).

Most mora biti gotov do novembra 1940; če ne bo kakšnih nepredvidenih težav, tako tudi bo.

Poraba materiala pri tako velikem objektu je kvaliteto kakor tudi kvantitetno velika in so nekatera števila zelo zanimiva. Okroglo količine: zemeljska dela, kjer je uračunano kopanje temeljev, okrog 22.000 m³; beton v temeljih okroglo 2100 m³; beton v stebrih 4500 m³; armirani beton (železobetonski) pribl. 2900 m³; poraba lesa za odre (skele) pribl. 1200 m³ itd. To so važnejši podatki; ostale količine raznovrstnega gradiva so prav tako velike, pa brez posebne važnosti za splošno sliko in predstavo o mostu.

Drugi podatki: Projektant mosta je pooblaščen inženir Mijat Trajanović iz Beograda, ki je do sedaj projektiral že več lepo uspešnih mostov v Jugoslaviji. Most gradi Gradbeno podjetje Antono-ovič d. d. iz Pančeva. To podjetje je posvetilo svojo delavnost skoraj izključno le gradnji mostov iz železobetona in je več takih že zgradilo ter so bili izročeni prometu.

Most so stal približno 11.000.000 dinarjev.

Namen tega članka je, da seznanijo naše bralce z nekaterimi podrobnostmi, ki so v tesni zvezi z zgradbo tega mosta, ki bo dvignil našo kulturno stopnjo med drugimi narodi. Verujemo, da bo dovršen most lepo spričevalo delavnosti našega časa in njen spomenik zanamcem.

Ni poslušal svoje žene... in je odkril najbogatejši srebrni rudnik sveta

Do danes so izžrpali iz rudnika Broken Hill Mine za 150.000.000 funtov šterlingov srebra. (To pomeni z 240, pa dobiš vrednost v dinarjih!) A že prej so vedeli, da je ta rudnik brez dvoma najbogatejša srebrna žila na svetu. Zgodba o njenem odkritju je bila doslej precej v temo zavita, saj je njen lastnik, George McCulloch, zmeraj molčal o tem. Šele zdaj je svojemu prijatelju povedal resnico. Zakaj, saj je le za las manjkalo, pa bi je ne bil nikoli odkril.

McCulloch je bil kot zastopnik prodaje orglice prišel v Avstralijo. V Novem južnem Walesu je dobil še vsakovrstno zaposlitev, ki mu je dajala pičel zaslužek. Vsekakor pa je izgubil vero v kako svojo boljšo bodočnost, katere je zmeraj pričakoval.

Hrabi poročnik Woods zangleške podmorice »Thetis«, eden od štirih, ki so se rešili, a 99 jih je utonilo.

Anekdota

»Nekoč je prišel k nekemu zdravniku,« tako je pravil neki slavnj zdravnik, »vprav orjaški kovač, ki pa je imel bolečine v želodcu. Zdravnik mu je prepovedal jesti težko prebavljive jedi. Kovač se je nekaj dni držal tega navodila, a ko mu le ni bilo nič bolje, je začel spet jesti po stari navadi, in sicer: svinjsko meso s cmoki in kislim zeljem in nekaj šilcev žganja, ki peče ko hudič. Že čez nekaj dni je prišel zdravnik v kovačnico in je zagledal kovača, kako je zdrav in vesel nabijal po nakovalu. »Vidite, moje zdravljenje je pomagalo,« je rekel zdravnik. Kovač se je namehljajal, rekoč: »Moje, moje, gospod doktor: svinjsko meso s cmoki in kislim zeljem in nekaj šilcev žganja, ki peče ko hudič. Šele to me je pozdravilo!«

Zdravnik je zmajal z glavo, in prišedši domov, si je vestno zapisal v beležnico: »Svinjsko meso s cmoki in kislim zeljem, nato nekaj šilcev žganja, ki peče ko hudič — to pozdravi žledolne bolezni.« — Kmalu nato je prišel k njemu krojač in je bridko tožil o bolečinah v želodcu: »Za to bolezen imam pa preizkušeno zdravilo: svinjsko meso s cmoki in kislim zeljem in nekaj šilcev žganja, ki peče ko hudič.« Krojač je sicer zmajal z glavo, vendar si je v krčmi kar naročil to zdravilo. Drugi dan je bil — mrtev! Zdaj pa je bil zdravnik ves obupan. A ker je bil, kakor rečeno, vesten, si je v beležnico pripisal: »Pomaga samo kovačem, krojači pa po tem zdravilu umrejo.«

Čez soboto in nedeljo pa je s svojo ženo redno hodil na izlete, ne toliko zato, da se razvedri, ko zato, da bi tu in tam kje pobrskal za zlatom in sploh, da bi poiskal svojo veliko srečo. Nekega dne je na Brokenu Hillu naletel na temno kamenje, ki ga je vtaknil v žep, pa ga je ondi za več tednov pozabil. Potem, ko se ga je spomnil, ga je dal v preiskavo, a je bil jako razočaran, ko je zvedel, da je v kamenju le svinčec, pa da še tega ni prav dosti.

Ko je čez nekaj mesecev nato govoril z nekim strokovnjakom, mu je ta dejal, da je prepričan, da je v tistem hribu srebro, saj ga je bil sam pred leti ondi našel, pa ni imel ne denarja ne časa za nadaljnje iskanje. Te besede so McCullochu vzbudile veliko upanja. Prodajal je vse, karkoli je mogel spraviti v denar, in se z ženo preselil v šotor k Broken Hillu. Tedni in tedni so minevali. Žena je besnela in tiščala za odhod. Dan na dan je ženo še prosil, naj potrpi, in je iskal in iskal, dokler ni naletel na neko posebno kamenje, ki ga je odposlal v preiskavo.

Upal je, da bo v njem cink ali vsaj svinčec. Toda odgovor se je glasil vse boljše: »Ni svinčec ne cink — srebro je!« S tem je bila sreča zagotovljena. In s to poslednjo potezo, ki jo je napravil proti volji svoje žene, je postal največji srebrni rudnik sveta njegova last.

Tajfun nad Šanghajem

Tajfun divja danes, 13. julija, poročajo iz Šanghaja, z brzino 120 km na uro nad mestom. Ceste, ki so sicer tako polne vrvenja, so se na mah izpraznile, ker se pešci niso mogli boriti s silno močjo tajfuna. Mnogo ljudi je opeka in druge razbitine ranile. Parnik »Tian Marye« je poslal SOS klice, ker ga je tajfun zagnal na čeri otokov Saddle.

Zaradi tajfuna je več ko 18.000 Kitajcev brez strehe.

Iz 60 kovčegov jih bo 80

Albanska bivša kraljevska dvojica je spet v opepredju poletne Varšave. Časopisi poročajo o množinah in vrednosti nakupov v poljski prestolnici, seveda z denarjem, ki ga je bil Zogu svoj čas odnesel iz Albanije. Pravi, da se je bil pripeljal v Varšavo s 60 kovčegi, a iz poljskega glavnega mesta bo pač odpotoval z 80.

Angleška princesa Elizabeta in Marjeta na kmetijski razstavi v Londonu.

Kdo kupi človeško življenje?

V njujorških listih je pred dnevi izšel tale oglas: »Življenje je na prodaj! Ker mi je doslej v življenju vse spodletelo, sem sklenil, da za 1500 dolarjev prodam svoje življenje. S to vsoto bi poplačal svoje dolge. Svoje življenje prodam znanstveniku ali raziskovalcu in sem pripravljen vzeti v njegovi službi vsako stoprocentno nevarnost nase.« — Nekaj dni zatem je že dobil John Andersson, ki je dal oglas v liste, več ko 300 ponudb. Mislil je, da bo dobil ponudbe raznih vrst, kakor iznajditeljev strupenih plinov, tvornic letalskih padal ali bakteriologov. Toda ničesar takega ni dobil med pismi. Pač pa so bila ta pisma večidel od premožnih deklet, ki so se mu ponudila, da se omožijo z njim in mu spet zbudijo vero v življenje.

Znani ameriški kralj avtomobilov, Henry Ford, ki osemletnemu fantku razklada stroj novega traktorja. Deček je nato sam šofiral ta stroj, da je pokazal, kako preprosto je ravnanje z njim.

Sin in mati

Iz Stocktona v Kaliforniji poročajo, da so štirje moški napadli starejšo ženo Emety in jo odvedli v neki hotel v San Francisco. Na podlagi izpovedbe postrežnice se je policiji posrečilo v dveh dneh prijeti sedem oseb, ki so bile osumljene zločina. Med zločinci pa je tudi lastni sin te žene, ki je obtožen, da je vprav on zasnoval napad na svojo mater, da bi se nasilno polastil njenega premoženja 200.000 dolarjev. Po Kalifornijskih postavah bodo sina obsodili na smrt.

Anekdote

John D. Rockefeller je kot starček obiskal podeželsko hišo, kjer je bil doraščal. Farmer ga je jako ljubeznivo sprejel. Ko sta po čaju sedela še s smodko in sta pokramljala, je farmer mahoma začel tožiti o slabih časih in kako da se mu kot poljedelcu slabo godi. Kratko in malo — da mu manjka 200 dolarjev za neko nujno izplačilo. — Rockefellerju se je med pripovedovanjem obraz bolj in bolj mračil in je postal slednjič ves izraz mrzel ko led. Vzel je denarnico, položil na mizo 2 in pol dolarja in je izustil skozi stisnjene ustnice: »Čaj je bil izvrstec — in je odšel.

Slika je z reševalnih poskusov angleške podmorice »Thetis«. Nekemu potapljaču, ki bi bil moral privezati jeklene vrvi na podmorico, se je pod vodo cev za zrak zavila. Po dolgem boju za življenje in smrt se je potapljač vendarle rešil. Tu plava v obleki, ki je napolnjena z zrakom, vodoravno na gladini. Čez nekaj minut ga je neka ladja rešila.

Grof Ciano in španski notranji minister Suner na balkonu v Barceloni.

KOLESA Vas zadovolje po kvaliteti predvsem od tvrde A. Gorec družba z o. zavezo poleg nebotičnika

Pravni nasveti

Plot ob pešpoti. K. J. B.: Ob sadovnjaku pešpoti, ki je bila zgrajena s plotom iz lat. Ta plot ste na istem prostoru povišali, da ne bi moglo kokoši čez. Sosedje pa ugovarjajo, da ne morejo več po tej stezi nositi raznih pridelkov, ker je preozka. Vprašate, koliko mora biti pešpot v zraku široka. — Glede širine pešpoti ni nobenih predpisov. Verjetno vam sosedje pred 30 leti niso prepovedali zvišati plota in se taksi prepovedi tudi niste uklonili. Zato sosedje niso pridobili nobene služnostne pravice na vašem zračnem prostoru nad plotom in lahko na svojem svetu plot poljubno lahko povišate.

Mala matura. Sr. C. Kr.: Lažje boste napravili izpite na meščanski šoli kot na gimnaziji. Obrnite se na ravnatelja bližnje meščanske šole, ki vam bo dal potrebna podrobna pojasnila.

Obratun s odvetočnikom. T. I. Z.: Če pravi nasprotna stranka, ki je bila obsojena, da je že vse plačala vašemu zastopniku, ta vam pa ne da obračuna in se vam izmika, potem vam svetujemo, da prijavite vso zadevo odvetniški zbornici v Ljubljani s prošnjo, naj vašemu zastopniku naloga, da vam da obračun in izroči za vas sprejeti denar. Če bi pa ocalo tudi posredovanje odvetniške zbornice brezuspešno, boste morali svojega bivšega zastopnika tožiti pred sodiščem.

Zastrupljene mačke. I. M.: Na svojem zagrajenem dvorišču lahko nastavi sosed strup proti golazni. Če je slučajno zašel vaš maček na to dvorišče in se zastrupil, ni sosed dolžan plačati zanj nobene odškodnine.

Odkot vode s občinske poti. K. J. B.: Z vaše uravnice se je voda otekala po žlebu v jarek, odkot pa preko občinske poti na sosedov svet. Sosed je ta odkot na svoj svet zadelal, tako da teče voda nazaj na vaš svet. — Sosea boste lahko prisilili, da pusti zopet odkotki vodo na svoj svet, če boste mogli dokazati, da se voda z vaše dvornice že 30 let oteka na sosedov svet, sicer pa ne.

Na jugu zapeljana deklica. An-Ko.: Pri nas nimamo enotnih kazenskih zakonik, dočim veljajo na raznih področjih še vedno različni obdi državljski zakoniki. Če je nezakonski oče nagovarjal mater na odpravo, ona se pa njegovemu nagovarjanju ni udala, potem je bilo dejanje nezakonskega očeta še brezuspešen poizkus, ki je pri prestopkih nezakonskih kazenskih ovadba ne bi imela uspeha. — Glede tožbe na priznanje očetovstva dvomimo, da boste imeli na drugem pravnem področju uspeh, ker so tam veljavni predpisi državljskega zakonika povsem drugi. Le dekleta, ki so bila posiljena ali odpeljana, morejo s pomočjo sodišča zahtevati ugotovitve očetovstva nezakonskemu otroku, sicer pa ne. Ker je tožba že v teku, počakajte na končno razsodbo. Kot varuh nezakonskega otroka uživajte pravico revnih in vam ne bo treba plačati nobenih sodnih taks in za prizivno postopanje boste lahko zaprosili, da vam sodišče postavi odvetnika kot zastopnika revnih iz tamonjega pravnega področja.

Plačana, a ne držana svestoba. D. I. N.: Če ste dekletu dali denar za to, da bo le vam svesta, pa ste kasneje ugotovili, da ima drugo znanje, ne morete od dekleta sodnijsko zahtevati vrnitev tega denarja. Taka svestoba se ne kupuje z denarjem, ki ga deklica opravičeno lahko ematra kot darovanega.

Parcela. M. A. T.: Če prodana, a neprepeljana parcela je bila po prodaji obremenjena za dolg zemljinjkega lastnika in je zaradi te vknjižbe prišla na prisilno dražbo in bila tam ponovno prodana. Prvi kupec, ki jo je potem tudi še izdražbal na javni dražbi, zahteva od prodajalca povračilo prvič plačane kupnine. — Prodajalec mu bo dolžan vrniti to kupnino, če je jamčil kupcu za bremen prost prepis. Potem bi moral prodajalec vse ukreniti, da bi dosegel prepis za kupca. Če pa prodajalec takega jamstva ni prevzel, trpi kupec sam posledice zato, ker se ni sam ali pa njegov zastopnik pravočasno pobrigal za prepis kupljene parcele. Če je dal nalog svojemu zastopniku za izvršitev prepisa, ta je pa stvar zavlekel, odgovarja slednji za vse kvarne posledice te zamude.

Posledice pijanosti. J. F. S.: S kazensko sodbo ste bili obsojeni zaradi uboja in vam je bilo naloženo plačilo vzdrževalnine za nezakonskega otroka ubitega očeta. Če mislite, da se dotični otrok, ki je star 15 let že more sam preživljati in da ne potrebuje več vaše preživnine, skušajte

stvar vrediti pri varstvenem sodišču. Če se tam ne dogovorite zaradi ustavitve ali znižanja nadaljnjih plačil, boste morali pač tožiti in v tožbi dokazati, da se otrok lahko sam preživlja.

Nepremišljen prestop zaradi druge poroke. R. B.: Potem ko je bil vaš katoliški zakon ločen od mize in postelje, ste prestopili v starokatoliško vero in se v drugi poročili. V tem zakonu niste zadovoljni in hočete prestopiti zopet v katoliško vero in drugi zakon razveljaviti. — Glede prestopa boste dobili potrebna navodila pri župniku vašega prebivališča. Neveljavnost drugega zakona bo pa proglasilo na vaš predlog pristojno okrajno sodišče po izvedenem postopku, če se bo izkazalo, da je ob sklenitvi starokatoliškega zakona vaša ločena katoliška žena še živeča.

Dopust in odpravnina gospodinske pomočnice. A. B. G.: Po dveh letih neprekinjene službe ima služkinja pravico do enotedenskega dopusta, ki se nato ponavlja vsako leto. Poleg plače je dolžna dati gospodinja tudi odškodnino za hrano, in sicer v višini polmesečne plače v gotovini. — Po preteku 10 let službe ima služkinja pravico do odpravnine — četletno plačo v gotovini. Za vsako nadaljnje leto službe ji gre še 5% letne plače.

Prošnja za poštne službe. R. I. V.: V marcu ste vložili prošnjo za sprejem v poštne službe. Sedaj ne veste, kje prošnja leži in se bojite, da bi se dokument izgubil. — Prošnja leži pač pri onem oblastvu, kamor ste jo poslali; verjetno pri poštnem ministarstvu. Če se bojite za listine, prosite, da vam jih vrnejo, pa priložite overjene prepise.

Vaška jama. S. I.: Če nimate pravice brezplačno ukoriščati vaško jamo, lastniki lahko zahtevajo od vas plačilo za pesek, ki ste ga iz jame izvozili.

Kmetijska zaščita. F. J. Posojilnica vam je priznala zaščito za dolg, ki ga vam je znižala za polovico; sosed, ki ste mu tudi dolžni, pa vam zaščite ne prizna in zahteva, da mu dolg odplačate v celoti. Vprašate, kaj bi storili, da bi sosedu prisilili, da vam prizna zaščito. — Predložite sosedu-upniku potrdilo obline o tem, da ste kmet in ga prosite, naj vam napiše obračun in obveznico v smislu predpisov pravilnika o zamenj dolžniških listin z novimi obveznicami. Če vam v obračunu ne bo znižal dolga za polovico, lahko v 15 dneh pri oblini vložite svoje ugovore. Ako se nato pri oblini ne bo dosegel sporazuma, se upnik lahko obrne do rednega sodišča. Če ne sproži upnik postopka za zamenj dolžniških listin, smete zahtevati zamenj tudi vi, dolžnik, skladno s predpisi, ki veljajo za upnika. V takem primeru začne teči letni obroki, ki jih boste morali odplačevati upniku, s prihodnjim prvim novembrom po izvršeni zamenj dolžniških listin.

Spor zaradi vožnje. S. I. Sosea zatrjuje, da je pot preko vašega zemljišča občinska, in stalno hoče voziti po njej. Vi ste pa mnenja, da nima pravice po tej vožiti, ker da je vaša. Radi bi vedeli, kdo ima prav. Če se ne morete sporazumeti in vsak vztraja pri svojem naziranju, bo pač moralo sodišče odločiti, kdo ima prav. Ker niste navedli razlogov za vaše stališče in tudi ne za nasprotno, vam ne moremo kaj več povedati.

»Prestopalec. C. J. Iz vaših potrdil, ki ste nam jih poslali, ne sledi, da ste »vojni prostovoljec« v smislu zakona o dobrovoljnih. O tem vprašanju smo že pisali. Za presojo vprašanja, ali vam je pokojnina pravilno odmerjena ali ne, nam manjkajo vsi potrebni vaši osebni in službeni podatki, kakor tudi dekret o odmeri. Ker ste se pritožili na državni svet, se bo itak odmera pokojnine ponovno pregledala in se vam bodo gotovo priznala leta, ki vam po zakonu pripadajo.

Strahotna železniška nesreča na Sedmograškem

Vlak z 800 rezervisti je treščil v tovorni vlak. Iz Bukarešte poročajo o strahotni železniški nesreči. Blizu Deza je vlak z 800 rezervisti treščil v tovorni vlak. Oba vlaka sta se raztreščila. Večidel rezervistov je mrtvih ali hudo ranjenih. Prve govore govore o več kot 100 mrtvih. Podrobnosti še niso znane.

Prvi mladinski tabor v Št. Vidu pri Ptuj

Fantovski odsek in Dekliški krožek v Št. Vidu pri Ptuj bosta priredila danes teden, 23. t. m. svoj prvi Mladinski dan, ki bo prva prireditve sploh, odkar obstojata naši dve mogočni mladinski organizaciji. Vsem so znane razmere, v katerih se mora mladina v Št. Vidu in Halozah sploh, boriti za svoje ideje, ki temeljijo na Bogu, slovenstvu in jugoslovanstvu. Znae se nam metode, ki jih uporabljajo v teh krajih razni gospodje, ki jim daleč ni za našo mladino. Da vzbudi med mladino tega dela Dravskega polja in slovenskih Haloz smisel in zanimanje za naši dve organizaciji in, da med tem ljudstvom poživi in dvigne globoko narodno in državno zavest, je glavni namen mladinske prireditve v Št. Vidu. Zato v nedeljo vsi v ta prekrasen košček slovenske zemlje!

Sporod je: Ob pol 9 predpoldne sprejem gostov in zbiranje za spreved. Ob 9 spreved po trgu v cerkev. Ob pol 10 pridiga in slovesna sv. maša. Ob 11 pavalne tekme članov na Dravinji. Ob pol 12 ekusnja za nastop. Popoldne ob pol 15 (3) slovesne večernice, ob 15 pa telovadni nastop. Prijatelji slovenske katoliške mladine, v nedeljo na veselo svidenje! Bog živi!

Radeče pri Zidanem mostu

Pogreb moža, ki ga bo marsikdo pogrešal, je bil v torek na naše farno pokopališče. Po dolgi in mučni bolezni je izročil svojo blago dušo dobremu Bogu gosp. Mihael Trbovc, žagar in posestnik. Pred vojno je bil dolgo vrsto let cerkveni ključar, vodil je kot predsednik posojilnice, se zelo zanimal za gospodarstvo, mnogo je daroval v dobre namene, vedno je bil dobrega srca in odprtih rok. Posebno pa je skrbel za cerkev in ubožce. Ko so lani popravljali cerkev, je sam ponudil deset tisoč dinarjev za popravilo. Za ubožce mu ni nikoli zmanjkalo; tudi za te je enkrat daroval vsoto deset tisoč dinarjev. Koliko pa je dal posameznikom, je zapisano le v božji knjigi računov; ljudje tega ne bodo nikoli izvedeli. V njegovi sobi si našel vedno verke in nabožne knjige in časopise, ki jih je

Viničarsko-delavski tabor v Kapeli

V nedeljo 30. julija prirejamo obmejni viničarji in delavci združeni v ZZZ svoj tabor v Kapeli (Slatina Radmenci) ki je predvsem važen za Gornje Radgonski okraj in Slovenske obmejne gorice. Spored: Ob 9 av. maša s cerkvenim govorom. Po sv. maši pri cerkvi tabor. Govorijo: G. minister Franc Snoj, ter zastopniki delavskih organizacij in ustanov iz Ljubljane, Maribora in Lutomer. Popoldne prijateljska zabava z bogatim srečlovom do odhoda vlaka.

Tovariši! Naš tabor je velikega pomena za naše kraje. Dvigne naj zavest našega obmejnega ljudstva za članovsko in narodno skupnost. Zato naš tabor ne sme zaostati za Jeruzalemskim taborom. Na naš lepi Kapelski hrib naj se zgrnejo množice, ter prisluhnejo klicu časa, ki zahteva od nas vseh odločnosti. Vabimo tudi vse kmečke in prosvetne organizacije, da ta dan pridejo med nas, naša mladina in vsi ki žutite v sebi klic katoliške povezanosti. Iskreno vabljeni. — Načelstvo Strokovne zveze viničarjev ZZZ.

Kranj

Telovadni nastop na Primskovem pri Kranju. Fantovski odsek in dekliški krožek priredita na Primskovem v nedeljo 16. julija javni telovadni nastop. Vabimo vsa okoliška društva. Po nastopu prosta zabava. Pri celotni prireditvi igra vojaška godba iz Škofje Loke.

IZID NAGRADNEGA NATEČAJA!

Naslov nove trgovine v Mariboru, Jurčičeva ulica 4:

„LAMA“, moda in konfekcija

1. nagrada »LAMA«

2. nagrada »LAMODA«

Iz mnogih rešitev so izrečane sledeče a din 250: »JELKA« 111, »JUGO-TEKSTA« S. M. K., »DAMODA« M. K. Ma., »LAMA« trikotnik I. K. 1, »MANILA« R. M. j. 27, »IVKA« A. I. B. — Nadaljne lepo izpeljane osnutke se nagradi po din 100 in sicer: »Jugomarc« N. K. M., »Dalijs« Lj., »Lada« Cu.

Moda in konfekcija JAKOB LAH, Maribor, Glavni trg 2

„TRIBUNA“ F. BATJEL

dvokolesca

motorji, prevodni trikotniki, živalni stroji, skiroji, trikotniki, otroški in igračni vozički, gugalnice, avtomobilski itd.

Engro Ljubljana, Karlovska 4 Bčofji Podružnice Maribor, Aleksandrova a. 26. Centki franke

Samostojnega tkalskega mojstra

za tkalske stroje, gladke in s listovkami. Iščete velika tekstilna tovarna v Sloveniji.

Prednost imajo mojstri izurjeni v delu z avtomati. Ponudbe z navedbo zahtev in prepisi izpričeval o dosedanjih praksah na upravo lista pod »Samostojen tkalski mojster« 11348

Čatežke toplice

najbolj vroči (59°C) radio-aktivni vreli dravske banovine, počta Brežice ob Savi, postaja Brežice in Dobova. Začetek sezone dne 1. maja. V predin posezoni znatni popusti.

Zdravijo se z neprekosljivim uspehom bolezni: visoki krvni pritisk (hipertonija), revmatizem sklepov in mišičevja, vnetje, protin, nevralgično trganje ter predvsem išias, nevralgija, zastarele poškodbe kosti in sklepov, dalje ohromelost, kronični eksudati in vnetja, ženske bolezni in drugo.

Rekonvalescenti, slabotni in slabokrvni najdejo tu svoje izgubljeno zdravje.

Potnika

išče tekstilna tovarna za Slovenijo. Ponudbe z navedbo dosedanjih zastopstev na upravo »Slovenca pod značko »Agilen« št. 11582.

KOLESA

kupite dobro in poceni tudi na obroke pri

H. SUTTNER

Brezobvezen ogled

Ljubljana

Aleksandrova 6.

Vlivamo

iz strojne litine, bakra, medenine, rdeče litine, aluminija itd., od najmanjših delov, do 3000 kg v enem komadu. — Isto vam tudi obdelamo po smerni cenil. — Kratek dobavni rok. — Solidna postrežba.

Se priporoča

»Zvon« k. d. št. Vid nad Ljubljano

Zahvala

Ob bridki izgubi našega najboljšega moža in očeta, gospoda

Petra Jenko

naj Bog vsem, ki so mu v dnevih trpljenja lajšali bolečine in mu stali ob strani, vsem, ki so poklonili prekrasno cvetje, ga spremili k večnemu počitku in nam v težkih urah pomagali in z nami sočustvovali — stotero povrne.

Maše zadušnice bodo darovane v ponedeljek, dne 17. julija ob pol osmih in ob desetih v cerkvi Marijinega Oznanjenja in v torek, dne 18. julija ob pol sedmih v cerkvi sv. Frančiška.

Ljubljana VII., dne 16. julija 1939.

Zalujoča žena in hčerki

Velika razprodaja avtomobilov

Opel Super cabriolet model 1938
Opel Super limozina model 1937
Opel Olympia limozina model 1938
2. Opel Kadett limozine model 1937
Opel poltovorni mali Lieferwagen
Opel Blitz model 1938, dolga šasija
DKW cabriolet Rajchsklasse
Adler Triumf cabriolet usnjata prevleka
Ford Eifel limozina
Ford Taurus limozina model 1939
Tatra limozina, 6 sedežni za avtostol
Hudson limozina 8 cyl
Avtobus odprti izletniški Chevrolet, 24 sedežev

Vsi avtomobili so v najboljšem stanju ter se lahko ogledajo pri Opel zastopstvu

F. ŠOLMAN, CELJE — Telefon 241.

Oglejte si zalogo neprekosljivo elegantnih, močnih, zanesljivih koles z lahkim pogonom

AIGLON

Priznana prvovrstna francoska kolesa

Glavni zastopnik za Jugoslavijo

VIKTOR BOHINEC

Ljubljana, Tyrševa cesta 12 (dvorišče)

Kolesa na zalogi od din 1175— naprej

„SLOVENEČ“

na 10 straneh je največji, najboljši in najbolj razširjeni slovenski dnevnik!

Umrli nam je dne 15. julija 1939 v 81. letu starosti, ljubljani mož, skrbni oče, brat, stari oče, gospod

Franc Koporc

posestnik, bivilni trgovec in župan v Dobručah

Pogreb blagega pokojnika bo v ponedeljek dopoldne ob 9 na farno pokopališče.

Dobruč - Ljubljana - Zagreb, dne 15. julija 1939.

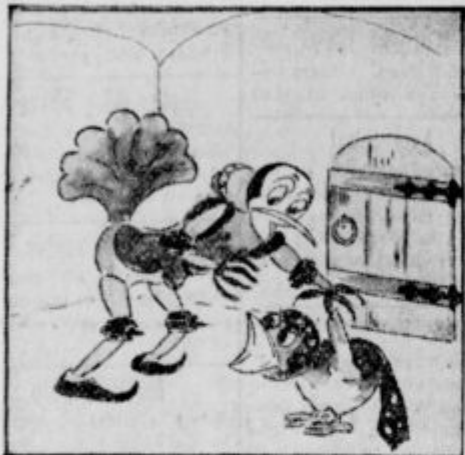
Cecilijs, žena; Pepi, primarij, Srečko, skladatelj, sinova; Minka, Danica, sinahi; Draško, Boško, Leon, vnuki; Marija, sestra.

Otroški kotiček.

Pravljica iz gozda

(44) Ko se je čez dolgo zbudila iz omedlevice, je že stopil v ječo hudobni Srakoper. »No,« je vprašal posmehljivo, »kako se počutiš ljubica?« Kukica je bila preponosna, da bi ga še prosila milosti. Šele čez nekaj časa, ko je postala prežalostna, je dejala: »Prosim vas, umorite me takoj!«

(45) »Seveda,« je rekel Srakoper, »ali misliš, da sem tako neumen? Prvo te bom prisilil, da mi poveš, kako prideš do Zlatoključkovskega glasu, kajti samo tega mi je treba, da postanem kralj ptic in padel bo moj sovražnik orel. Če mi to ne poveš, ti prebodem oči. No, potem se te lotim za malo večerjico.«

Gnojilne črpalke
brzoparilniki
štedilniki**GAMA**

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabl,
10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje
Podržaj Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim
očesom je mast CLAVEN. Dobite v
lekarnah, drogerijah ali naravnost
iz tvornice in glavnega skladišča
M. Hrnjak, lekarnar, Sisak
Varujte se potvorbi!

SLEPEC
Detektivska povest

27

»Recimo, da je res tako, dokler ne bomo tega
zadrdno vedeli,« je nadaljeval nadzornik — »iz
česar bomo nadalje sklepali, da sta stranki, ki sta
pili iz teh čaš, pili iz njih ob različnem času. Pa-
zite dobro! Ta tujec je izpil svoj whisky v enem
požirku. Ali pa gost stori kaj takega? Jaz mislim,
da ne. Pa tudi gostitelj si po drugi strani ne bo
privoščil več, če je gostova čaša prazna. In če
imam prav glede njegovega kozarca, je gospod
Paget prav to napravil — če sta oba skupaj pila.«

»Imate prav, Snargrove,« je izjavil Freely.
»Vsaj petkrat je dvignil in postavil nazaj tale
kozarec.«

Snargrove je zamahnil z roko.
»To pojasnjuje zadevo: človek, ki je pil iz
drugega kozarca, je tisti, ki je bil že ubil Ponson-
by Pageta, in pil je iz kozarca, ki je bil ondi, na-
mesto nekoga drugega, ki sploh ni prišel.«

Vse to podrobno dokazovanje je bilo za pre-
mišljujočega presenetljivo dojemljivo in prepri-
ljivo. Detektivski nadzornik je potegnil globoko
sapo skozi zobe.

»In zdaj,« je dejal robato, »se ogledimo mo-
rilca.«

Freely se je povrnil na svoj sedež. Kar mene
zadeva, sem se držal Snargrovljevih besed, ustra-
hovan po glasu njegove gotovosti.

»Priplazil se je skozi steklena vrata, ko je
njegova žrtev sedela tukajle, kjer zdaj sedim jaz,
in bila se hrbtom obrnjena proti vratom. Gospod
Paget je ta čas že prišel ob vsako nado, da bo po-
vabiljenega dočkal, in je mirno sedel na svojem
stolu, tako da je bil skrit človeku, ki je ogledoval
sobo izza zaves. Ta človek je bil visok in temen,
precej izpod srednje starosti, izredno krenke po-
stave, ampak šepast. Po svojem pogledu po sobi
je sklepal, ko je videl, da so luči ostale prižgane,
da je soba samo začasno prazna. Zato mora biti

**Počrtnite brez opeklin
v 3 dneh**

Ambre Solaire je
novo sredstvo za
sončenje — ono
propuša koristne
žarke, od katerih
koža počrni ter
zadržuje škodli-
ve, ki kožo pečejo

AMBRE SOLAIRE
OLJE, KI FILTRIRA**Spretnemu
prodajalcu
se nudi prilika**

manjšo trgov. zalogo razprodati za primerno odškod-
nino. — Razprodaja se radi starosti in bolezni

Ponudbe pod »Spreten prodajalec« 11453 na upravo lista

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zad. z neom. jam. Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 v lastni palači

obrestuje hranilne vloge
najugodnejše.

Novo in stare vloge ki so

v celoti vsak čas izplačljive
obrestuje po 4%, proti odpovedi pa po 5%

Zahvala

Ob težki, bridki in nenadomestljivi izgubi, ko so omahnile
njene vedno božajoče materske roke, ko nas je zapustila in
dotrpela svoj težak življenjski boj naša dobra, nad vse ljubljena
in skrbna

zlata mamica

ko smo ob neizprosni usodi, ki nas je zadela, ostali sami, brez
nje — izrekamo vsem onim številnim prijateljem in znancem,
ki so počastili spomin naše drage in nepozabne mamice in jo
v tako lepem številu spremili na njeni poslednji poti k več-
nemu počitku — našo najiskrenejšo zahvalo. Prav posebno pa
se zlasti posebej zahvaljujemo tudi še gasilski četi, pevcem,
Sokolu in železničarjem, njenim trgovskim prijateljem, kakor
tudi vsem ostalim, ki so obsuli njen prerani grob s tolikim
cvetjem, nas v teh težkih dneh tolažili, sočustvovali z nami in
nam kakorkoli stali ob strani ter izkazali izraze iskrenega
sožalja.

Rimske Toplice, Šmarjeta, dne 14. julija 1939.

Rodbina Tičarjeva

Vzajemna posojilnica

L. L. L. L.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7

poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove
vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

Specijalna trgovina z dežniki

BETKA LEŠNIK

se je preselila iz Gosposke ulice na

Glavni trg 17a, Maribor

**Po vaši želji Vam izdela
Knjigoveznica
Jugoslovanske tiskarne
v Ljubljani
Kopitarjeva 6/II**

v svoji štirnici razne poslovne knjige, ako niso že
v zalogi, istotako izvrši tudi vaa druga knjigoveška
deja, posebno razne vezave od preprostih do raz-
košnih oblik.

Posebni oddelček za izdelovanje damskih torbic,
pasov, denarnic in drugega usnjene galanterijskega
blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, mo-
dernih fasonah.

**Cene skrajno nizke.
Poslužite se!**

Zahvala

Vsem, ki so spremili našo ljubljeno

Anico

na njeni zadnji poti, jo obsuli z veni in cvetjem ter so s tolažilnimi
besedami lajšali našo težko bol, se najiskreneje zahvaljujejo rodbine

Zandar, podpolkovnik Fran Dequal, Ravnikar in Suštar.

Zagreb, Krško, Ljubljana, dne 16. julija 1939.

Dotrpela je naša ljubljena žena, hčerka, sestra in svakinja,
gospa

Helena Žibert roj. Hartmann

soproga strojevodje drž. žel.

Na zadnji poti jo sprejmo v nedeljo 16. julija ob 4.30 pop.
iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče. — Maša zadušnica se
bo brala 17. julija ob 7 zjutraj v rim. kat. cerkvi.

Mur. Sobota, Ljubljana, Grosuplje, Szombathely, 14. jul. 1939.

Zalujoče rodbine: Žibert, Hartmann, Lach, Pogačnik,
dr. Harditta, prof. Bartol in Sušterski.

vrhu tega mu je znano glede pretnih odtisov. A
ta človek je bil, čeprav se ni zavedal nevarnosti
pretnih odtisov, viden gledati kri. Brčkone je bil
vojak, kakšen odslužen vojak, kakor bi človek so-
dil po dolgih tedih las. Pa tudi precejšen gizda-
lin — Snargrove se je dotaknil drobcev žepnega
ogledala — »mladi ljudje imajo danes take stvari
pri sebi. Pred desetimi leti bi bilo to pomenilo,
da imamo opraviti z žensko!« Mož se je kratko za-
smejal. »Fant, ga je bil potegnil iz žepa, da bi bil
pogledal, ali mu je obraz kaj — no, obrizgan.
Steklo se je bilo med borbo strlo in tale drobce
mu je padel na tla. Potem pa ga je nekaj prestra-
šilo. Brčkone kakšen šum, bodisi resničen ali pa
umišljen, kajti odkuril jo je v silni naglici, pre-
den je utegnil pobrati svojo palico, ki se mu je
bila samo izgubila izpred oči pod prevrnjeno raz-
tegljivo špansko steno, na mestu, kjer ga je bil
umorjeni zgrabil.«

Nadzorniku Snargrovu so začarele oči in zado-
voljno je prikimal.

»Da, Freely, lov brčkone ne bo trajal dolgo.
Ta človek je še pravi amater v zločinu, čeprav
ne v ubijanju. Zakaj, poglejte sem — dramatično
se je zasukal ter pokazal na madeže na nasprotni
steni — »kdo razen amaterja bi se domislil, da bi
si brisal prste ob steno! V vsej svoji praksi še
nisem doživel kaj takega — prav nikoli.«

McNab je v tem kritičnem trenutku pogledal
kvišku in pestujoč si levo koleno med sklenjeni-
mi prsti pritrjujoč prikimal.

»Tudi jaz ne. V prav zaradi tega se mi čudno
zdi.« Zamišljeno je kratko pisnil. »A navsezadnje
vam ti madeži kaj malo povedo.«

Vsi smo ta čas gledali na odtise na nasprotni
steni.

»Da,« je potrdil Snargrove, »tako je. Poteze
navzdol in ta groba površina platna so uničili od-
tise prstov, če ste hoteli to reči.«

»Deloma,« je odvrnil McNab. »Oči so se mu zo-
žile. »Pravite, da je bil človek visok. Če je tako,
tedaj je moral iti po kolenih, da je naredil tiste

madeže tam, kjer so. Seveda je mogoče, da je po-
kleknal, da je to storil, ampak moti me misel, za-
kaj se je lotil te nepotrebne nadloge. Pravite, da
je bil tudi prestrašen. Tu sem spet v težkem po-
ložitju. Odtisi so bili narejeni z desnico nekoga,
ki je šel proti vratom, — kajti tisti, ki so bližji
vratom, so bledejši. Toda če se je bil človek res
česar koli že prestrašil, je moral po svojem na-
ravem nagonu bežati proti izhodu, proti tistim
vratom, skozi katera je bil vstopil, to pa so sle-
klena vrata na drugem koncu sobe. Dejansko pa
je bežal proti vratom, ki drže proti notranjščini
hiše.«

»Morda se je prestrašil česa na vrtu,« je dejal
Snargrove.

»Gotovo — če se je sploh prestrašil. Mimo-
grede, ali ste preiskali vrhno stezo glede odlisa
stopal?«

Snargrove se je zasmeljal.
»Ne — samo v romanih pušajo zločinci od-
tise stopal na opečni stezi.«

McNab je prezlil to porogo.

»Recimo, da se je res prestrašil, gospod nad-
zornik, ali je v tem primeru zločinec pil whisky
prej, nego si je obrisal prste ob zid, ali pozneje?«

Snargrove se je še bolj popustljivo smehljaj.
»Pozneje, sicer bi bili na kozarcu sledovi kr-
vi. To, da si je obrisal roke ob zid, je zadostovalo
za odstranjenje madežev vprav na tistih mestih,
kjer so se konci njegovih prstov dotikali ko-
zarca.«

»Če je ostal v sobi, da je pil whisky, je moral
pač sprevideti, da je bil njegov strah prazen, pa
je potemtakem navsezadnje ni tako naglo po-
pihal?«

Snargrove si je zamišljeno ohlajnil med zob-
mi konec svojih brkov in se namrdnil, kakor da
mu njihov okus ni bil pogodu.

»In pri vsem tem,« je nadaljeval McNab, »ni
vzel ničesar drugega, kakor whisky — niti ure in
veržice svoje žrtve, ki sta se skrili, pripravljeni
za njegovo roko v luči pred njegovimi očmi!«